

KRAJSKÝ ÚŘAD KARLOVARSKÉHO KRAJE
odbor školství, mládeže a tělovýchovy

**Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji
za školní rok 2007/2008**

**V Karlových Varech dne
Č. j.**

Ing. Martina Klánová
vedoucí odboru školství, mládeže
a tělovýchovy

Obsah:

	Použité zkratky	3
	Úvod	5
1	Stav vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji	6
1.1	Struktura vzdělávací soustavy	6
1.2	Změny ve struktuře vzdělávací soustavy	7
2	Stav a změny v oblasti vzdělávání	7
2.1	Předškolní vzdělávání	7
2.2	Základní vzdělávání	8
2.3	Střední vzdělávání	13
2.4	Vyšší odborné vzdělávání	15
2.5	Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami	16
2.6	Základní umělecké vzdělávání	18
2.7	Jazykové vzdělávání	20
2.8	Zájmové vzdělávání	20
2.9	Vzdělávání cizinců	21
3	Stav a změny v oblasti školských služeb	22
3.1	Ústavní a ochranná výchova	22
3.2	Poradenské služby	23
3.3	Školská ubytovací zařízení	24
3.4	Zařízení školního stravování	25
4	Naplňování cílů dlouhodobého záměru	25
4.1	Rovnost příležitostí ke vzdělávání	25
4.2	Kurikulární reforma – nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí	26
4.3	Podpora cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií	26
4.4	Tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol a školských zařízení	26
4.5	Zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků	26
4.6	Podpora dalšího vzdělávání	27
4.7	Zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v kraji	27
4.8	Podpora základního uměleckého, jazykového a zájmového vzdělávání a aktivního využívání volného času	27
5	Plnění dalších úkolů	28
5.1	Primární prevence sociálně patologických jevů	28
5.2	Environmentální a multikulturní výchova	30
5.3	Soutěže	31
5.4	Účast škol a školských zařízení v projektech	35
6	Pedagogičtí a ostatní pracovníci ve školství	40
6.1	Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků	40
6.2	Pedagogičtí a ostatní pracovníci a jejich odměňování	41
6.3	Další vzdělávání pedagogických pracovníků	42
7	Financování škol a školských zařízení	43
	Závěr	45
	Seznam příloh	46

Použité zkratky:

ČR	Česká republika
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a společenských potřeb
FS	funkční studium I
G	gymnázium
CH	okres Cheb
ICT	informační a komunikační technologie
ISS	integrovaná střední škola
ISŠTE	integrovaná střední škola technická a ekonomická
IVP	individuální vzdělávací plán
JŠ	jazyková škola
K	kvalifikovaný učitel
KK	Karlovarský kraj
KV	okres Karlovy Vary
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OON	ostatní osobní náklady
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OP VK	operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP ŽP	operační program Životní prostředí
N	nekvalifikovaný učitel
NNO	nestátní nezisková organizace
OA	obchodní akademie
OG	osmileté gymnázium
OU	odborné učiliště
PČG	první české gymnázium
PO	příspěvková organizace
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RVP	rámcový vzdělávací program
SO	okres Sokolov
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SPŠ	střední průmyslová škola
SPV	středisko praktického vyučování
SR	státní rozpočet
SRN	Spolková republika Německo
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
SŠ	střední škola
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠS	školní statek
ŠVP	školní vzdělávací program
U	učiliště
UOP	učitel odborných předmětů

UOV	učitel odborného výcviku
UPV	učitel praktického vyučování
UVVP	učitel všeobecně vzdělávacích předmětů
UZ	účelový znak
VOŠ	vyšší odborná škola
VOŠ CR	vyšší odborná škola cestovního ruchu
ZŠ	základní škola
ZŠPS	základní škola praktická a základní škola speciální
ZUŠ	základní umělecká škola
ZŽS	zdravý životní styl
ŽSVP	děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami

Úvod

Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v kraji jsou krajskými úřady zpracovávány každoročně, a to v souladu s ustanovením § 10 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a jsou předkládány zastupitelstvu kraje a Ministerstvu školství mládeže a tělovýchovy.

Jejich rámcovou strukturu, obsah a postup zpracování určuje vyhláška č. 15/2004 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy. Výroční zprávy se skládají z hodnocení stavu jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy, ekonomické části a hodnocení naplňování dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy, jeho cílů a priorit v uplynulém období.

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji za školní rok 2007/2008 (dále jen „výroční zpráva“) je zpracována z vlastních podkladů krajského úřadu, řada informací byla získána ze škol a školských zařízení, případně z jejich výročních zpráv.

Výroční zpráva zachycuje současný stav a vyhodnocuje změny oproti minulému období v oblastech předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání, včetně vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále se zabývá problematikou základního uměleckého a zájmového vzdělávání, jakož i stavem a změnami v oblasti školských služeb, plněním dalších úkolů zejména v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů, environmentální výchovy, soutěží, projektů a dalšího vzdělávání dospělých v rámci celoživotního učení, pedagogickými a ostatními pracovníky ve školství a plněním úkolů vyplývajících z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2008.

Ekonomická část výroční zprávy zachycuje finanční toky za kalendářní rok 2007, především celkové výdaje na školy a školská zařízení podle jednotlivých druhů škol a typů školských zařízení.

1 Stav vzdělávací soustavy v Karlovarském kraji

1.1 Struktura vzdělávací soustavy

Přehled o školách a školských zařízeních, které působí v Karlovarském kraji, je uveden v následující tabulce, a to v členění podle okresů a zřizovatelů.

Tabulka č. 1: Školy a školská zařízení ve školním roce 2007/2008 k 31. 8. 2008

Škola/školské zařízení	Počet škol a školských zařízení							
	podle okresů				podle zřizovatele			
	celkem	CH	KV	SO	MŠMT	kraj	obec	soukr.
Mateřská škola	117	38	40	39			116	1
MŠ při zdravotnickém zařízení	3	1	2			3		
MŠ pro děti se SVP	2		1	1		2		
ZŠ s ročníky 1. stupně a 2. stupně	73	22	26	25	1		70	2
ZŠ s ročníky 1. stupně	24	7	12	5			23	1
ZŠ pro žáky se SVP	16	5	6	5		3	13	
ZŠ speciální	9	3	2	4		2	7	
ZŠ při zdravotnickém zařízení	3	1	2			3		
Základní umělecká škola	20	6	8	6		4	16	
Střední škola	38	10	20	8	1	26	1	10
Jazyková škola s pr. st. jaz. zkoušky	1		1			1		
Vyšší odborná škola	3		3			3		
Středisko praktického vyučování	2	1	1					2
Školní statek	1	1				1		
Školní hospodářství	1		1			1		
Školní polesí	1		1			1		
Domov mládeže	13	4	6	3		13		
Dětský domov	9	4	4	1	1	7		1
Výchovný ústav	2		2		2			
Dům dětí a mládeže	15	5	4	6		1	14	
Školní družina	112	34	44	34		4	105	3
Školní klub	5		5				5	
Školní knihovna	1		1				1	
Přípravný stupeň základní školy	4	2		2			4	
Zařízení školního stravování	192	58	70	64	2	23	162	5
Pedagogicko-psychologická poradna	3	1	1	1		3		
Speciální pedagogické centrum	1		1			1		
Celkem	671	203	264	204	7	102	537	25

Činnost těchto škol a školských zařízení vykonávalo celkem 288 právnických osob, z toho 90 v okrese Cheb, 107 v okrese Karlovy Vary a 91 v okrese Sokolov. 50 z jejich celkového počtu bylo zřízeno Karlovarským krajem, 220 obcemi, 16 soukromníkem a 2 MŠMT ČR.

1.2 Změny ve struktuře vzdělávací soustavy

V průběhu školního roku 2007/2008 byly zrušeny nebo zanikly v důsledku sloučení:

- 1 příspěvková organizace vykonávající činnost mateřské školy zřizovaná obcí – Mateřská škola Nejdek, Nerudova, která byla opětovně rozdělena na původní 4 příspěvkové organizace;
- 1 příspěvková organizace vykonávající činnost základní školy při zdravotnickém zařízení zřizovaná krajem – Základní škola při dětské gynekologické léčebně Františkovy Lázně, Pod Lipami 9;
- 1 příspěvková organizace vykonávající činnost základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaná krajem – Základní škola Karlovy Vary, Svahová 26, která byla sloučena s příspěvkovou organizací Základní škola, mateřská škola, a praktická škola Karlovy Vary;
- 2 příspěvkové organizace vykonávající činnost základní školy zřizované obcemi – Základní škola, Mariánské Lázně, Školní nám. 472, která byla sloučena s příspěvkovou organizací Základní škola, Mariánské Lázně, Ruská 355, a Základní škola Ostrov, Klínovecká 1197, okres Karlovy Vary;
- 1 příspěvková organizace vykonávající činnost střední školy zřizovaná krajem – Střední odborná škola Kynšperk nad Ohří, která byla sloučena s příspěvkovou organizací Střední škola živnostenská Sokolov.

V průběhu školního roku 2007/2008 byly zřízeny:

- 4 příspěvkové organizace vykonávající činnost mateřské školy zřizované obcí – Mateřská škola Nejdek, Husova, Mateřská škola Nejdek, Lipová, Mateřská škola Nejdek, Nerudova, a Mateřská škola Nejdek, Závodu míru;
- 1 právnická osoba – STRAVBYT školní jídelny s.r.o. v Sokolově, jejíž součástí je školní jídelna – vývařovna a školní jídelna – výdejna;
- 1 mateřská škola, jejíž činnost vykonává příspěvková organizace Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Cheb;
- domov mládeže a školní jídelna, jejíž činnost vykonává právnická osoba JEZDECKÁ AKADEMIE – střední odborná škola Mariánské Lázně s.r.o.;
- školní knihovna, jejíž činnost vykonává školská právnická osoba Základní škola a mateřská škola Regionu Karlovarský venkov.

2 Stav a změny v oblasti vzdělávání

2.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň vzdělávání, který je zajišťován mateřskými školami a organizuje se pro děti zpravidla od tří do šesti let, přičemž přednostně jsou přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Úkolem předškolního vzdělávání je přispívat k tomu, aby dítě získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí, které jsou důležité pro jeho další život a vzdělávání.

V rámci Karlovarského kraje bylo provozováno celkem 122 mateřských škol, z nichž 116 zřizuje obec a 1 soukromník. 3 mateřské školy při zdravotnickém zařízení a 2 pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami zřizuje kraj.

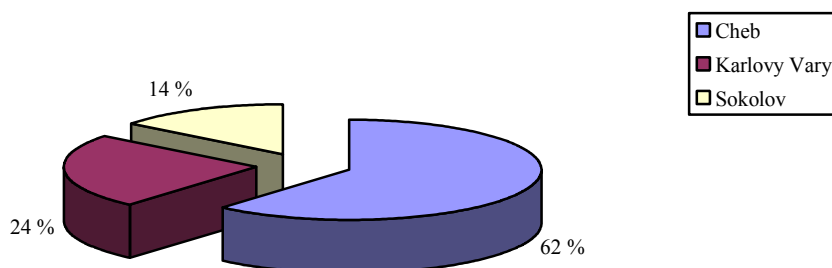
Tabulka č. 2: *Třídy a děti v mateřských školách ve školním roce 2007/2008 podle druhu poskytované péče*

CH	Běžné třídy		Třídy pro děti se SVP	
	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
celodenní	106	2516	7	102
polodenní	0	0	0	0
celkem	106	2516	7	102
KV	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
celodenní	126	2955	3	30
polodenní	0	0	1	10
celkem	126	2955	4	40
SO	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
celodenní	103	2492	2	24
polodenní	2	35	0	0
celkem	105	2527	2	24
KK	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
celodenní	335	7963	12	156
polodenní	2	35	1	10
celkem	337	7998	13	166

stav k 30.9.2007

Při srovnání s předcházejícím školním rokem došlo k nárůstu celkového počtu dětí o necelá 2 %, ale naopak celkový počet tříd poklesl o necelé 1 %.

Graf č. 1: *Grafické znázornění poměru dětí navštěvujících třídy mateřských škol pro děti se SVP v Karlovarském kraji*

2.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je jedinou etapou, kterou povinně absolvuje celá populace žáků.

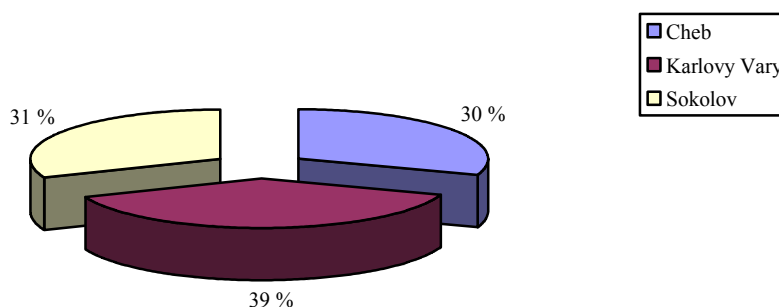

Cílem základního vzdělávání je vést žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další dráze a svém profesním uplatnění.

Školy a žáci

V Karlovarském kraji bylo ve školním roce 2007/2008 celkem 125 základních škol, z toho v okrese Cheb 38, v okrese Karlovy Vary 48 a v okrese Sokolov 39. Procentuální poměr vyjadřuje níže uvedený graf.

Graf č. 2: Grafické znázornění rozložení základních škol dle okresů

Zřizovatelem 8 základních škol je kraj, 113 obec, 1 MŠMT a 3 jsou zřízeny soukromníky.

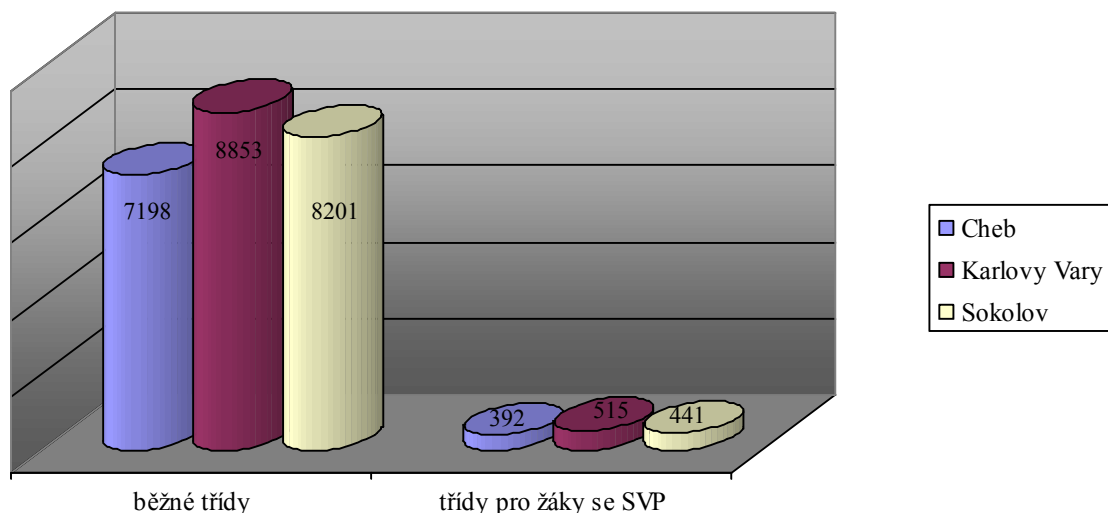
Tabulka č. 3: Počty žáků základních škol v Karlovarském kraji

	Běžné třídy		Třídy pro žáky se SVP		Celkem	
	počet žáků	z toho 1. stupeň	počet žáků	z toho 1. stupeň	počet žáků	z toho 1. stupeň
CH	7198	4107	392	221	7590	4328
KV	8853	4766	515	270	9368	5036
SO	8201	4392	441	180	8642	4572
KK	24252	13265	1348	671	25600	13936

stav k 30.9.2007

Ve srovnání s předcházejícím školním rokem klesl v Karlovarském kraji celkový počet žáků v základních školách o 4 %, ze 14250 žáků na 13936.

Graf č. 3: Grafické znázornění počtů žáků základních škol v Karlovarském kraji podle tříd

Tabulka č. 4: Vývoj průměrných počtů žáků v běžných třídách základních škol zřizovaných obcí

	Počet tříd			Počet žáků			Průměrný počet žáků na třídu		
	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08
CH	376	318	326	7 708	6 990	7 071	20,5	21,98	21,69
KV	481	448	414	10 031	9 386	8 788	20,9	20,95	21,23
SO	460	396	384	9 469	8 614	8 115	20,6	21,75	21,13
KK	1 317	1 162	1 124	27 208	24 990	23 974	20,7	21,51	21,33

Oproti předcházejícímu školnímu roku došlo ke snížení počtu žáků o 4 % a počtu tříd o 3 %. Průměrný počet žáků na třídu činí cca 21 žáků.

Tabulka č. 5: Vývoj počtu přípravných tříd a počtů žáků

	Počet přípravných tříd			Počet žáků		
	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08
CH	2	3	4	26	38	57
KV	10	12	11	126	147	144
SO	6	5	5	57	59	54
KK	18	20	20	209	244	255

Ze srovnání školních roků 2006/2007 a 2007/2008 vyplývá, že zatímco počet přípravných tříd zůstal zachován, počet žáků se zvýšil téměř o 5 %.

Tabulka č. 6: Počty žáků 1. ročníků v běžných třídách s dodatečným odkladem povinné školní docházky

	Počet žáků	Z toho dívky
CH	11	5
KV	6	3
SO	32	12
KK	49	20

stav k 30.9.2007

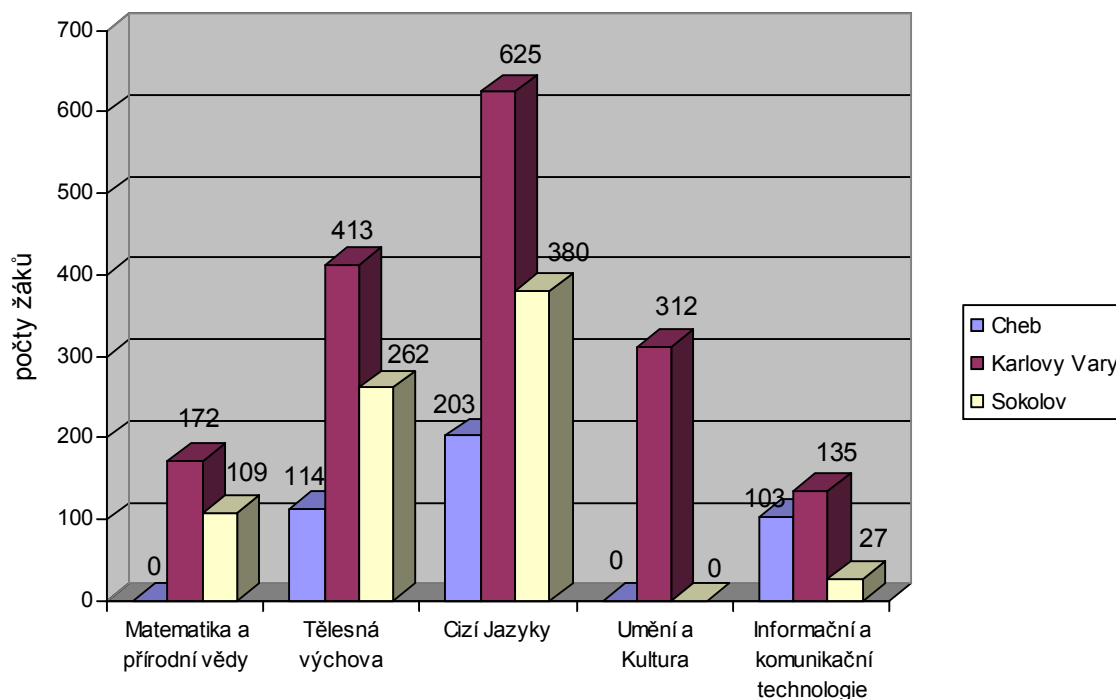
Rozšířené vyučování

Tabulka č. 7: Počty tříd základních škol s rozšířenou výukou některých předmětů

	Matematika a přírodní vědy celkem		Tělesná výchova		Cizí jazyky		Umění a kultura		Informační a komunikační technologie	
	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí	počet tříd	počet dětí
CH	0	0	5	114	8	203	0	0	4	103
KV	7	172	18	413	27	625	18	312	6	135
SO	4	109	11	262	14	380	0	0	1	27
KK	11	281	34	789	49	1 208	18	312	11	265

stav k 30.9.2007

Graf č. 4: Grafické znázornění počtů žáků, kteří navštěvují rozšířené vyučování některých předmětů

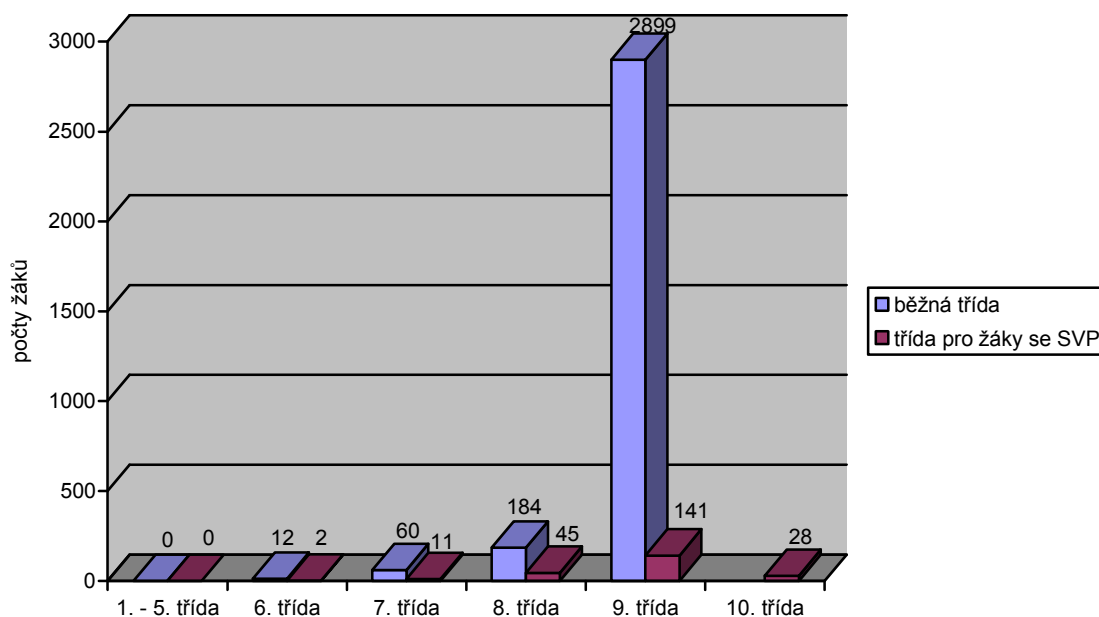
Ukončení vzdělávání v základní škole

Tabulka č. 8: Počty žáků, kteří ukončili vzdělávání v základních školách

	Celkem		1.-5. ročník		6. ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		10. ročník
	běžná třída	třída pro žáky se SVP	běžná třída	třída pro žáky se SVP	běžná třída	třída pro žáky se SVP	běžná třída	třída pro žáky se SVP	běžná třída	třída pro žáky se SVP	běžná třída	třída pro žáky se SVP	třída pro žáky se SVP
CH	909	59	0	0	4	0	17	5	59	13	829	31	10
KV	1150	97	0	0	2	0	15	1	59	19	1074	63	14
SO	1096	71	0	0	6	2	28	5	66	13	996	47	4
KK	3155	227	0	0	12	2	60	11	184	45	2899	141	28

stav k 30.9.2007

Graf č. 5: Grafické znázornění počtu žáků, kteří ukončili vzdělávání v běžných třídách a třídách pro žáky se SVP základních škol zřizovaných obcemi

Tabulka č. 9: Počty žáků základních škol zřizovaných obcemi, kteří přešli do středních škol

	Celkem	Z 5. ročníku	Ze 7. ročníku
CH	120	120	0
KV	117	117	0
SO	64	64	0
KK	301	301	0

stav k 30.9.2007

V porovnání s loňským rokem poklesl počet žáků, kteří přešli z 5. ročníků základních škol zřizovaných obcemi na střední školu, o 12 %, z 343 na 301.

2.3 Střední vzdělávání

Absolventi základních škol, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před ukončením povinné školní docházky, mohou pokračovat ve vzdělávání ve středních školách. V Karlovarském kraji se ve školním roce 2007/2008 vyučovalo celkem ve 38 středních školách, z toho 26 zřizovaných krajem, 10 soukromníkem, 1 obcí a 1 MŠMT. Školy zřizované církví v kraji zastoupeny nejsou.

Ve středních školách Karlovarského kraje bylo možno volit obory vzdělání z následujících oborových skupin:

Strojírenství a strojírenská výroba
Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika
Technická chemie a chemie silikátů
Potravinářství a potravinářská chemie
Textilní výroba a oděvnictví
Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů
Stavebnictví, geodézie a kartografie
Doprava a spoje
Zemědělství a lesnictví
Zdravotnictví

Ekonomika a administrativa
Podnikání v oborech, odvětví
Gastronomie, hotelnictví a turismus
Obchod
Právo, právní a veřejnosprávní činnost
Osobní a provozní služby
Pedagogika, učitelství a sociální péče
Obecně odborná příprava
Obecná příprava
Umění a užité umění

Jako jediné v celé České republice jsou v našem kraji nabízeny obory vzdělání zaměřené na výrobu hudebních nástrojů (dechových a smyčcových) a výtvarné zpracování keramiky a porcelánu.

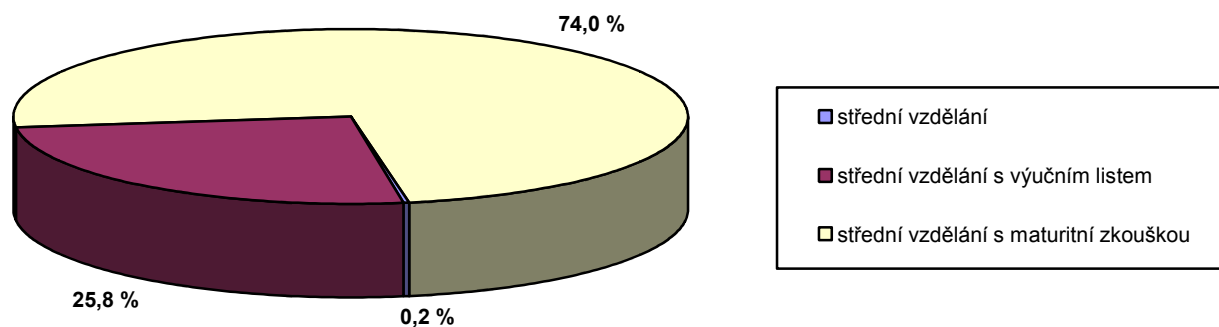
Ve školním roce 2007/2008 zahájilo vzdělávání ve všech ročnících středních škol celkem 15 894 žáků, z toho 14 760 v denní formě vzdělávání, což je o 194 (1,30 %) méně ve srovnání s minulým školním rokem, a 1 134 žáků v ostatních formách vzdělávání, což činí pokles o 18 (1,52 %). Celkový pokles žáků středních škol ve srovnání se školním rokem 2006/2007 činil 212, tj. 1,32 %.

Tabulka č. 10: Počty žáků podle stupně vzdělání

	Žáci v oborech vzdělání, ve kterých lze získat		
	střední vzdělání	střední vzdělání s výučním listem	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Denní forma	29	3 991	10 740
Ostatní formy	0	108	1 026
Celkem	29	4 099	11 766

stav k 30. 9. 2007

Graf č. 6: Grafické znázornění členění žáků podle stupně vzdělání

Opakovaně i v tomto školním roce přes mírný pokles celkového počtu žáků středních škol přetrvává mírný nárůst žáků, kteří se vzdělávají v oborech ukončovaných maturitní zkouškou, a to ze 72,7 % na 74,0 %.

Tabulka č. 11: Vývoj počtu absolventů středních škol

	2000/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08
Denní forma	3 103	3 123	3 286	3 142	3 126	2 908	3 200	3 018
Ostatní formy	143	185	242	205	157	369	253	187
Celkem	3 246	3 308	3 528	3 347	3 283	3 277	3 453	3 205

Přijímací řízení

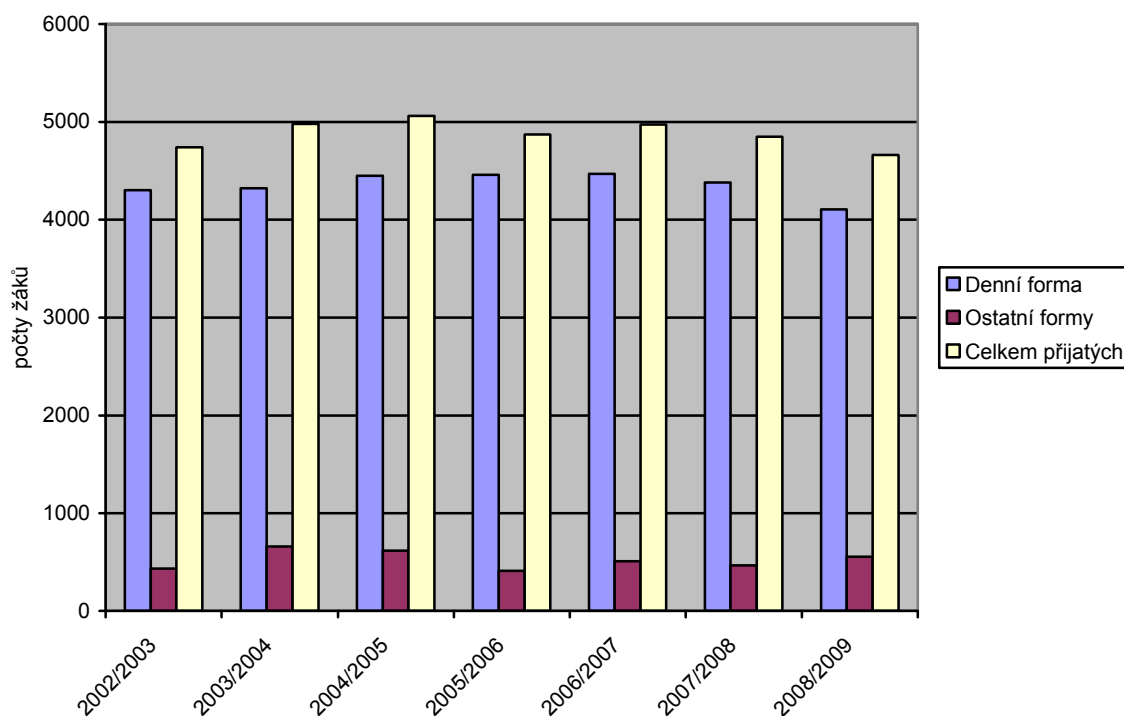
Střední školy nabídly opětovně celkově vyšší počet míst ke vzdělávání pro následující školní rok. Nejvyšší převis poptávky oproti nabídce byl zaznamenán tradičně u víceletých gymnázií. Také některá čtyřletá gymnázia a obory zaměřené na výpočetní techniku a informatiku vykazovaly vyšší zájem uchazečů, než kolik jich bylo možno přijmout. U většiny oborů však bylo nutno vyhlášovat další kola přijímacího řízení, výjimkou nebylo i čtvrté a další kolo.

Tabulka č. 12: Vývoj počtu přijatých žáků ve všech kolech přijímacího řízení

Pro školní rok	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09
Denní forma	4303	4321	4448	4457	4467	4379	4107
Ostatní formy	436	661	616	413	509	468	555
Celkem přijatých	4739	4982	5064	4870	4976	4847	4662

Celkový počet přijímaných žáků ke vzdělávání ve středních školách v závislosti na demografický vývoj klesá.

Graf č. 7: Grafické znázornění porovnání počtu přijatých žáků

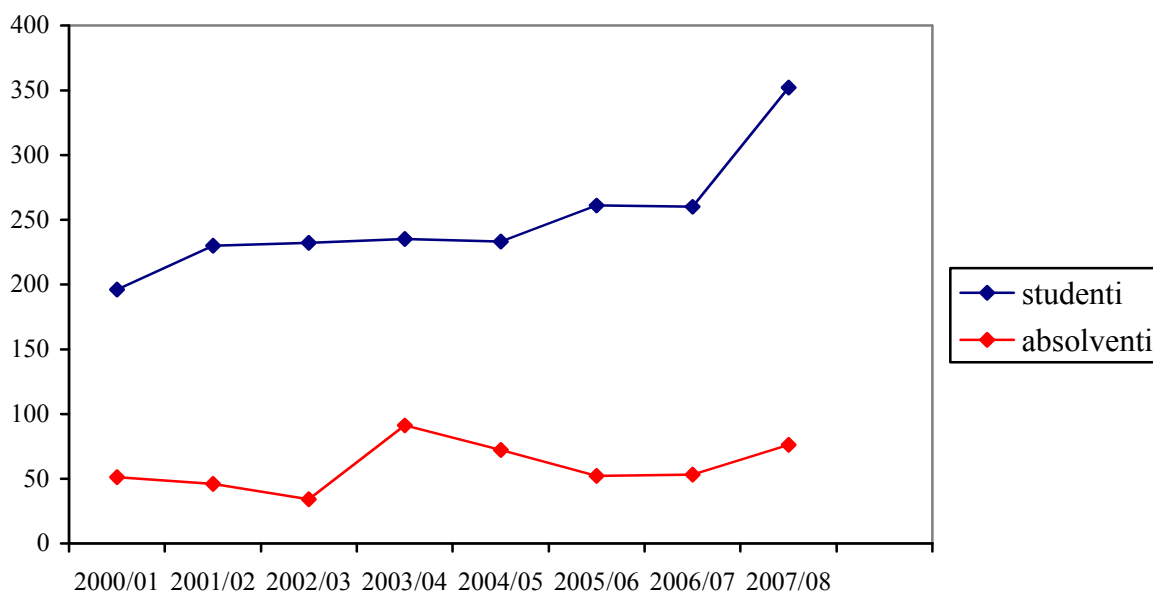
2.4 Vyšší odborné vzdělávání

Karlovarský kraj ve sledovaném období zřizoval tři vyšší odborné školy, tyto sídlí v krajském městě a byly v nich nabízeny obory vzdělání Diplomovaná všeobecná setra, Diplomovaný zdravotnický asistent, Diplomovaný farmaceutický asistent, Diplomovaný zubní technik, Cestovní ruch a Sociální pedagogika. V těchto vyšších odborných školách studovalo ve všech ročnících celkem 352 studentů. Vzdělání ukončilo absolutoriem 76 studentů. Počet studujících ve vyšších odborných školách se ve srovnání s minulým školním rokem zvýšil, nárůst činí 92 studentů, tj. 35,38 %, počet absolventů vzrostl o 23 studentů, tj. 43,3 %.

Tabulka č. 13: Vývoj o počtu studentů a absolventů vyšších odborných škol

	00/01	01/02	02/03	03/04	04/05	05/06	06/07	07/08
Studenti	196	230	232	235	233	261	260	352
Absolventi	51	46	34	91	72	52	53	76

Graf č. 8: Grafické znázornění porovnání počtu studentů a absolventů vyšších odborných škol

2.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se může uskutečňovat ve škole nebo ve třídě samostatně zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo formou individuální integrace do běžných tříd, kde jsou pak vzděláváni na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve všech těchto formách vzdělávání se předpokládá vytvoření takových podmínek, které budou odpovídat jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, včetně zabezpečení kvalifikované speciálně pedagogické péče.

Tabulka č. 14: Třídy pro děti se SVP a počty dětí podle druhu postižení v mateřských školách

	Celkem		Mentální postižení		Sluchové postižení		Zrakové postižení		Vady řeči		Souběžné postižení více vadami		Autismus	
	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí	poč. tříd	poč. dětí
CH	7	98	0	1	0	0	2	27	5	62	0	7	0	1
KV	4	40	0	1	0	0	0	0	4	37	0	1	0	1
SO	2	24	1	5	0	0	0	0	1	19	0	0	0	0
KK	13	162	1	7	0	0	2	27	10	118	0	8	0	2

stav k 30.9.2007

Tabulka č. 15: Počty individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením podle druhu postižení v mateřských školách

	Mentální postižení	Sluchové postižení	Zrakové postižení	Vady řeči	Tělesné postižení	Souběžné postižení více vadami	Vývojové poruchy	Autismus	Celkem dětí
CH	3	1	0	2	1	0	1	1	9

KV	2	1	1	1	4	6	2	1	18
SO	2	1	1	1	0	1	2	0	8
KK	7	3	2	4	5	7	5	2	35

stav k 30.9.2007

Ve srovnání se školním rokem 2006/2007 došlo k nárůstu celkového počtu individuálně integrovaných dětí se zdravotním postižením v mateřských školách o 40 %, z počtu 25 dětí na 35.

Tabulka č. 16: *Vývoj vzdělávání žáků se SVP v základních školách*

Způsob vzdělávání		2005/2006	2006/2007	2007/2008
Individuálně integrovaní žáci		972	812	827
Žáci ve třídách zřízených pro žáky se SVP		1478	1428	1348
Žáci s výukou dle individuálního vzdělávacího plánu	žáci s postižením	1067	1014	1008
	nadaní žáci	14	34	16

Tabulka č. 17: *Počty individuálně integrovaných žáků podle druhu postižení v základních školách*

	Ment. postiž.	Sluch. postiž.	Zrak. postiž.	Vady řeči	Těl. postiž.	Souběžné postižení více vadami	Vývoj. poruchy učení	Vývoj. poruchy chování	Autismus	Celkem
CH	11	6	3	1	10	5	149	14	1	200
KV	18	7	6	0	12	9	435	10	3	500
SO	5	10	1	2	16	8	72	11	2	127
KK	34	23	10	3	38	22	656	35	6	827

stav k 30.9.2007

Oproti předcházejícímu školnímu roku došlo ve školním roce 2007/2008 na základních školách téměř k 4 % nárůstu individuálně integrovaných žáků, ze 797 na 827.

Tabulka č. 18: *Třídy základních škol pro žáky se SVP podle druhu postižení - obec*

	Ment. postiž.	Sluch. postiž.	Zrak. postiž.	Vady řeči	Těl. postiž.	Souběžné postižení více vadami	Vývoj. poruchy učení	Vývoj. poruchy chování	Autismus	Celkem
	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci	třídy/žáci
CH	34/274	0/1	0/1	1/15	0/1	4/34	4/53	0/3	1/10	44/392
KV	15/140	0/0	0/0	0/0	0/0	1/9	7/62	0/4	0/0	23/215
SO	45/391	1/2	0/1	0/0	0/1	5/33	1/12	0/0	0/1	52/441
KK	94/805	1/3	0/2	1/15	0/2	10/76	12/127	0/7	1/11	119/1048

stav k 30.9.2007

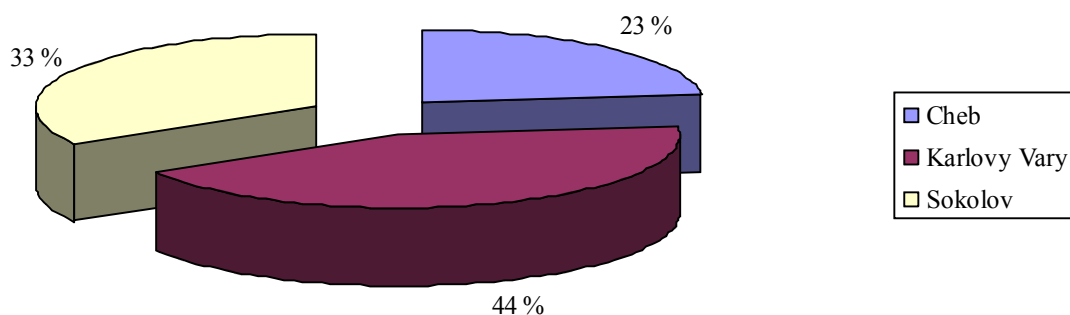
Ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy může se souhlasem krajského úřadu zřídit ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, funkci asistenta pedagoga.

Tabulka č. 19: *Vývoj počtu asistentů pedagoga pro zdravotně postižené žáky*

	Zdravotní postižení								
	počet asistentů pedagoga			počet žáků			počet škol		
	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08
CH	7	10	19	35	42	55	5	8	12
KV	18	22	36	34	39	75	11	14	22
SO	11	13	19	30	32	36	7	8	10
KK	36	45	74	99	113	164	23	30	44

Tabulka č. 20: *Vývoj počtu asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky*

	Sociální znevýhodnění								
	počet asistentů pedagoga			počet žáků			počet škol		
	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08
CH	1	2	2	15	29	29	1	2	2
KV	2	2	3	89	89	107	2	2	3
SO	11	11	11	466	466	516	8	8	8
KK	14	15	16	570	584	652	11	12	13

Graf č. 9: *Grafické znázornění počtu asistentů pedagoga v Karlovarském kraji podle okresů*

2.6 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. I přesto, že základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, je důležitým východiskem pro navazující vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a v konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

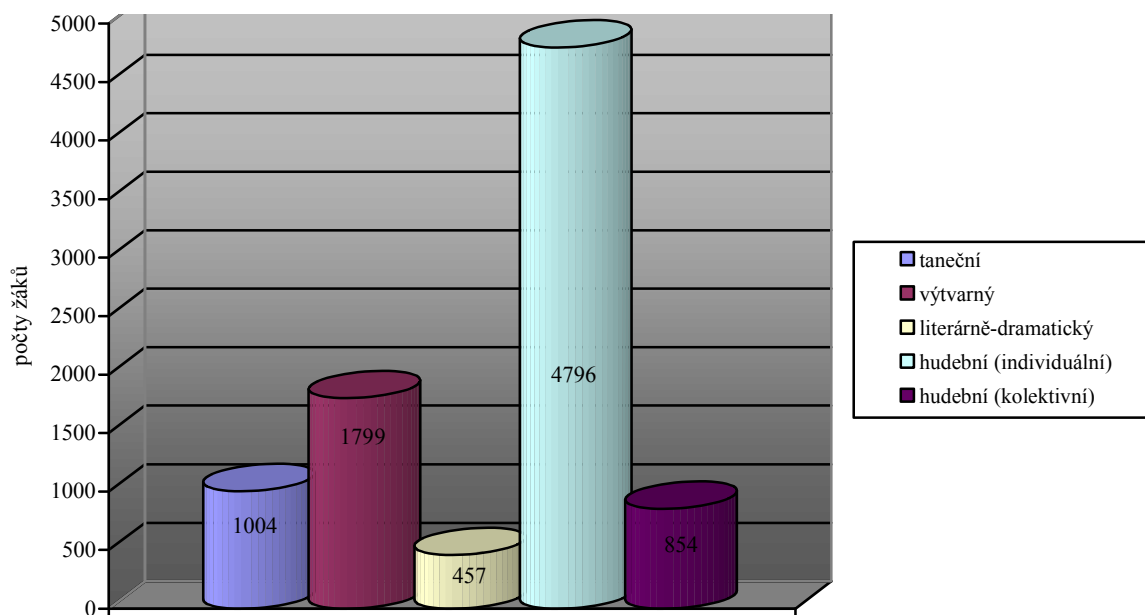
Struktura a organizace základních uměleckých škol

Tabulka č. 21: Počty žáků základních uměleckých škol podle oborů

	Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební		Celkem
				indiv.výuka	kol.výuka	
CH	425	498	129	1651	221	2924
KV	308	912	217	2106	290	3833
SO	271	389	111	1039	343	2153
KK	1004	1799	457	4796	854	8910

stav k 30. 9. 2007

Graf č. 10: Grafické znázornění počtů žáků základních uměleckých škol podle oborů

Tabulka č. 22: Porovnání počtu žáků v jednotlivých oborech s předcházejícím školním rokem v %

	Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební	
				indiv.výuka	kol.výuka
CH	+ 1	+ 2	+ 1	+ 6	+ 1
KV	- 2	+ 1	0	0	- 1
SO	0	0	+1	0	- 1

stav k 30.9.2007

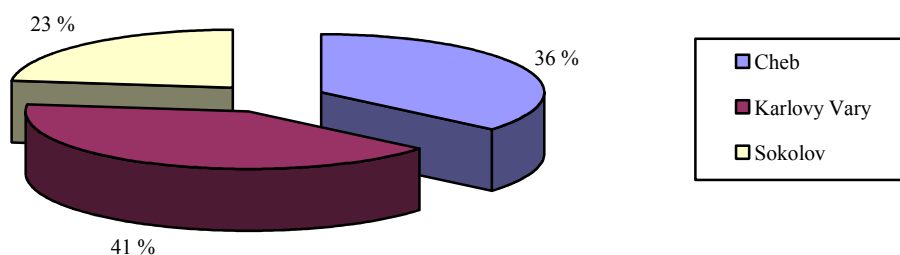
Tabulka č. 23: Počty absolventů základních uměleckých škol podle oborů

	Taneční	Výtvarný	Literárně-dramatický	Hudební		Celkem
				indiv.výuka	kol.výuka	
CH	30	30	0	85	14	159
KV	2	64	21	92	1	180
SO	7	22	8	62	2	101
KK	39	116	29	239	17	440

stav k 30.9.2007

Ve srovnání se školním rokem 2006/2007 klesl počet absolventů základních uměleckých škol v Karlovarském kraji o 16 %, z 526 na 440.

Graf č. 11: Grafické znázornění poměru absolventů základních uměleckých škol podle okresů

2.7 Jazykové vzdělávání

Karlovarský kraj zřizuje pouze jednu jazykovou školu s právem státní jazykové školy, která je součástí příspěvkové organizace, která vykonává i činnost dalších druhů škol. V souvislosti s rozšiřující se nabídkou jazykového vzdělávání v základních a středních školách se snižuje zájem o vzdělávání v jazykové škole. V tomto školním roce studovalo ve 2 kurzech celkem 14 žáků anglický jazyk.

Tabulka č. 24: Vývoj počtu uchazečů, kteří složili státní jazykovou zkoušku

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Počet uchazečů	66	56	56	77	42	41	31	9

2.8 Zájmové vzdělávání

Školní družiny a školní kluby

Školní družiny a školní kluby jsou školská zařízení pro zájmové vzdělávání poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovými činnostmi navazujícími na školní výuku. Tato zařízení mají svá specifika, kterými se odlišují od školního vyučování, vzdělávání se uskutečňuje nejčastěji pravidelnou výchovnou a vzdělávací činností a využíváním nabídky rekreační či sportovní činnosti.

Tabulka č. 25: Počty oddělení a účastníků školních družin a školních klubů

	Počet oddělení		Počet účastníků		Z toho			
	družina	klub*	družina	klub	1. stupeň		2. stupeň	
					družina	klub	družina	klub
CH	65		1684	0	1650	0	34	0
KV	101		2939	466	2762	319	177	147
SO	67		1653	0	1599	0	54	0
KK	233		6276	466	6011	319	265	147

stav k 30.9.2007

*ve statistických výkazech se oddělení nevykazují

Domy dětí a mládeže

Domy dětí a mládeže – střediska pro volný čas – uskutečňují výchovně vzdělávací, případně rekreační činnost pro děti, mládež, jejich rodiče a další dospělé zájemce v jejich volném čase během celého roku. Jedná se především o pravidelnou nebo příležitostnou zájmovou činnost, prázdninovou a víkendovou činnost, soutěže a přehlídky, spontánní činnost a další specifické činnosti. Struktura činností a aktivit je dána u každého domu dětí a mládeže místními podmínkami.

Tabulka č. 26: DDM podle zřizovatele ve školním roce 2007/2008

Okres	kraj	obec	celkem
CH	0	5	5
KV	1	3	4
SO	0	6	6
KK	1	14	15

Tabulka č. 27: Počty útvarů a účastníků domů dětí a mládeže

Okres	Útvary celkem	Účastníci	Z toho			
			děti	žáci	studenti	ostatní
CH	260	4165	330	3282	212	341
KV	318	4257	500	3427	31	299
SO	212	3075	205	2509	72	289
KK	790	11497	1035	9218	315	929

stav k 30.9.2007

2.9 Vzdělávání cizinců

Občané EU a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke vzdělávání a školským službám podle školského zákona za stejných podmínek jako občané ČR. Dne 1. ledna 2008 vstoupila v platnost novela školského zákona, která zajišťuje rovný přístup žákům plnicím povinnou školní docházku v základních školách, nižších stupních gymnázií a odpovídajících ročnících konzervatoří nejen k základnímu vzdělávání, ale také ke školnímu stravování a k zájmovému vzdělávání. Tento přístup je zaručen všem osobám, bez ohledu na to, z jaké země pocházejí, a to i v případech, kdy není prokázána legalita pobytu dětí na našem území. K ostatnímu vzdělávání a školským službám mají cizinci zajištěn přístup za stejných podmínek pouze tehdy, pokud prokáží řediteli školy nejpozději při zahájení vzdělávání nebo poskytování školských služeb oprávněnost svého pobytu na území ČR.

Tabulka č. 28: Vývoj počtu dětí a žáků podle státní příslušnosti

Státní příslušnost	MŠ			ZŠ			SŠ		
	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08	05/06	06/07	07/08
ČR	7784	7851	7877	26896	25705	24595	16056	15715	15452
Vietnam	213	195	187	596	539	532	189	249	264
Země bývalého SSSR	45	61	51	265	259	277	93	108	126
SR	11	17	19	81	75	94	16	16	17
SRN	10	8	10	19	23	17	6	6	7
Ostatní	16	19	20	83	83	85	18	20	28
Celkem	8079	8151	8164	27940	26684	25600	16378	16114	15894

stav k 30.9.2007

3 Stav a změny v oblasti školských služeb

3.1 Ústavní a ochranná výchova

Ústavní výchovu a ochrannou výchovu zajišťuje v regionu 7 dětských domovů zřizovaných Karlovarským krajem a jeden soukromý dětský domov (Rodinný DD Duha). Nacházejí se zde i dva výchovné ústavy, které jsou však v přímé působnosti MŠMT ČR (součástí jednoho z nich je také dětský domov), a středisko výchovné péče, které je součástí Diagnostického ústavu Plzeň. Účelem těchto školských zařízení je zajišťovat dětem na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo ochranné výchově náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Zákonem je zařízením stanoveno, že musí být zajištěno základní právo každého dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, musí být vytvářeny podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti. S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného harmonického vývoje jeho osobnosti ohledem na potřeby osoby jeho věku. Dětské domovy zajišťují péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině, nebo osvojeny či umístěny v jiné náhradní rodinné péči. Dětský domov plní ve vztahu k dětem převážně úkoly výchovné, vzdělávací a sociální a pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Základní organizační jednotkou pro práci s dětmi v dětském domově je rodinná skupina, kterou tvoří 6 až 8 dětí. Do rodinné skupiny jsou zpravidla zařazovány sourozenci, děti různého věku se zřetelem na jejich výchovné, vzdělávací a zdravotní potřeby.

Data v tabulkách č. 29 – 31 jsou do roku 2005/2006 uvedeny bez údajů za dětský domov, jehož činnost vykonává příspěvková organizace Výchovný ústav, dětský domov se školou, základní škola, střední škola a školní jídelna Žlutice, Jiráskova 344.

Tabulka č. 29: Dětské domovy v Karlovarském kraji

	Počet dětí				Rodinné skupiny	Lůžková kapacita
	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2007/08	
DD Mariánské Lázně	27	30	26	26	4	32
DD Cheb	23	23	25	21	3	24
DD Aš	23	22	26	27	3	40
DD Plesná	50	48	46	46	6	48
DD Karlovy Vary	24	24	22	20	3	24
DD Ostrov	48	40	41	45	6	48
DD Horní Slavkov	66	57	58	51	6	48
Rodinný DD Duha	9	9	8	8	1	10
DD se školou Žlutice	x	32	27	13	3	24
Celkem	270	285	279	257	35	298

stav k 31.10.2007 – kromě lůžkové kapacity, která je k 1.1.2008

Tabulka č. 30: *Vývoj počtu dětí v dětských domovech v Karlovarském kraji podle věku*

	Počet domovů	Počet dětí	Z toho		
			předškolní věk	6-14 let	nad 15 let
2003/2004	9	275	29	183	63
2004/2005	9	270	21	176	73
2005/2006	9	285	22	159	104
2006/2007	9	279	25	162	92
2007/2008	9	257	31	153	73

stav k 31.10.2007

Tabulka č. 31: *Souhrnné údaje o umístování dětí do dětských domovů v Karlovarském kraji*

	Celkem počet dětí	Umístění na základě		
		soudního rozhodnutí	předběžného opatření	žádosti rodičů
2003/2004	275	248	27	0
2004/2005	270	248	21	1
2005/2006	285	261	21	3
2006/2007	279	260	18	1
2007/2008	257	235	22	0

stav k 31.10.2007

3.2 Poradenské služby

Pedagogicko-psychologické poradny (dále jen „PPP“) jsou školská zařízení, která poskytují odbornou, psychologickou a speciálně pedagogickou poradenskou pomoc školám, dětem, mládeži i rodičům. Poradenská činnost je nejčastěji zaměřena na školní zralost, specifické poruchy učení, profesionální orientaci, výchovné a výukové problémy. PPP poskytují metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům, výchovným poradcům a školním metodikům prevence. Jejich činnost se uskutečňuje zejména ambulantně formou psychologického a speciálně pedagogického vyšetření klienta a návštěvami pracovníků poraden ve školách a školských zařízeních. Prioritou kraje je zabezpečení poskytování poradenských služeb žákům, jejich zákonným zástupcům a školám či školským zařízením. Důraz je kladen zejména na služby pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami. Problémem kraje je vzdělanostní struktura jeho obyvatel, poměrně nízká kvalifikovanost pedagogických pracovníků v jednotlivých druzích škol, což vyžaduje maximální intenzitu činnosti poradenských zařízení. Avšak i tato zařízení mají nedostatek odborníků s potřebnou kvalifikací. Přestože se počet žáků v regionu dlouhodobě snižuje, počet klientů poradenských zařízení, kteří vyžadují odbornou péči, stále narůstá.

V rámci Karlovarského regionu existuje jediné speciálně pedagogické centrum (dále jen „SPC“), jehož činnost vykonává příspěvková organizace Základní škola, mateřská škola a praktická škola Karlovy Vary. SPC je školské účelové zařízení, které zabezpečuje speciálně pedagogickou a psychologickou péči dětem a žákům se zdravotním postižením, a poskytuje jim odbornou pomoc v procesu integrace do společnosti ve spolupráci s rodinou, školami, školskými zařízeními a odborníky. Pracovníci centra zajišťují také speciální vzdělávací činnosti u dětí s hlubokým mentálním postižením, kterým byl určen jiný způsob vzdělávání. Pro lepší dostupnost poskytovaných služeb má zřízena dvě detašovaná pracoviště (Mariánské Lázně, Sokolov).

Poradenské služby pro zrakově a sluchově postižené děti, žáky a studenty jsou zabezpečovány smluvně příslušnými SPC se sídlem v Plzni.

Tabulka č. 32: *Typy poradenských služeb*

Typy služeb	Poskytované služby	Počty setkání		
		CH	KV	SO
Individuální činnost s klientem (dítě, žák, rodiče)	komplexní vyšetření	839	663	458
	ostatní individuální péče	1079	3538	637
Služby pedagogům	metodická konzultace	315	559	154
	konzultace ke zpracování IVP	178	14	11
	vedení kurzu, semináře, přednášky ap.	3	41	8
Poradenské činnosti se zákonnými zástupci	individuální	229	630	1269
Ostatní odborné činnosti	publikační a osvětové činnosti, metodické materiály	5	36	6
	stáže studentů	38	56	15
	propagační a informační akce	2	28	11
	projekty pro školy	2	17	2
Pobytové akce (výcvikové aj. pobyty s dětmi, rodiči apod.)		1	0	0
Odborné podklady pro vzdělávací opatření		1657	1247	1029
z toho doporučení k integraci		267	170	44

Stav k 30. 9. 2008

3.3 Školská ubytovací zařízení

Domovy mládeže poskytují žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost a zajišťují také školní stravování. Karlovarským krajem jsou zřízeny 2 samostatné domovy mládeže, v Karlových Varech a Mariánských Lázních, další kapacitně menší jsou součástí příspěvkových organizací, které současně vykonávají také činnost střední školy. Celková kapacita byla v porovnání s minulým rokem snížena o 128 lůžek.

Tabulka č. 33: *Domovy mládeže zřizované Karlovarským krajem*

	Lůžková kapacita	Ubytování žáci a studenti	Jiné osoby
CH	801	572	0
KV	1280	780	7
SO	380	204	26
KK	2461	1556	33

Stav k 30. 9. 2007

Lůžková kapacita ubytovacích zařízení byla ubytovanými v okrese Cheb využita z 71,4 %, v okrese Karlovy Vary z 61,5 % v okrese Sokolov z 60,5 %, za Karlovarský kraj celkem z 64,6 %. Počet ubytovaných poklesl v celém kraji ve srovnání s předcházejícím školním rokem o 4,2 %.

Tabulka č. 34: *Vývoj počtu ubytovaných žáků a studentů*

	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08
Počet ubytovaných	2 100	2 115	2 019	1 922	1 944	1 834	1 655	1 556

Stav k 30. 9. 2007

3.4 Zařízení školního stravování

V Karlovarském kraji je provozováno celkem 192 zařízení školního stravování, a to školní jídelny, školní jídelny – výdejny. 2 školní jídelny – vývařovny jsou zřízeny jako samostatné právnické osoby; ostatní zařízení školního stravování jsou součástí právnických osob, které současně vykonávají činnost mateřských škol, základních škol, středních škol, dětských domovů nebo domovů mládeže. V zařízeních školního stravování je v souladu s platnými právními předpisy poskytováno rovněž závodní stravování, v některých se navíc v rámci doplňkové činnosti stravují i cizí strávníci.

Tabulka č. 35: Školní stravování v zařízeních zřizovaných Karlovarským krajem, obcemi a soukromníky

Zřizovatel	Počet zařízení školního stravování		Počet stravovaných dětí, žáků a studentů		Z toho celodenně stravované děti, žáci a studenti		Počet stravovaných zaměstnanců školství	
	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08	06/07	07/08
Karlovarský kraj	23	23	5 187	5 144	1 687	1 801	994	923
Obec	186	162	26 197	25 601			3 590	3 519
Soukromník	2	5	109	535			22	84
MŠMT	2	2	67	68			37	51
Celkem	213	192	31 560	31 280	1 687	1 801	4 643	4 577

Pozn.: Do počtu celodenně stravovaných jsou navíc zahrnuti i ti, kteří odebírají jen snídani a večeři.

4 Naplňování cílů dlouhodobého záměru

Dlouhodobý záměr vzdělávání a vzdělávací soustavy Karlovarského kraje 2008 definoval základní strategické směry, přičemž většina navržených opatření má dlouhodobý horizont realizace a vyhodnocení. Dílčí rekapitulaci lze provést u těch priorit a opatření, které bylo možné započít nebo i v krátkodobém čase realizovat. Další informace k této části jsou rovněž v kapitole 5.4 výroční zprávy.

4.1 Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Podpora rovných příležitostí ke vzdělávání je odborně zajišťována poradenským systémem, který pracuje se systémem školy i s jednotlivými žáky, a tak přispívá ke kvalifikovanému rozhodování o vzdělávacích opatřeních, vzdělávací a profesní dráze a k jejím případným změnám. Preventivně působí i proti školní neúspěšnosti a předčasným odchodům žáků ze vzdělávání. Účinnost poradenského systému je ovšem výrazně závislá na spolupráci zákonných zástupců.

Kraji je školským zákonem stanovena povinnost zajišťovat podmínky pro uskutečňování vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Zejména k uvedenému účelu kraj podporuje rozvoj diagnostických, poradenských a informačních služeb žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich rodičům.

4.2 Kurikulární reforma – nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí

Tato oblast je spjata zejména s kurikulární reformou na státní úrovni. V daném období bylo podporováno zapojení škol do systémových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pilotně ověřujících aplikovatelnost rámcových vzdělávacích programů v základních a středních školách. Učitelé byli zapojeni do dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci programů nabízených zejména pracovištěm Národního institutu dalšího vzdělávání v Karlových Varech. Další vzdělávací aktivity byly zaměřeny do oblasti primární prevence sociálně patologických jevů a environmentální výchovy.

4.3 Podpora cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií

Specifickým problémem je zejména nízká úroveň zvládnutí cizích jazyků. Hlavní bariérou je nedostatek kvalitních a kvalifikovaných učitelů a lektorů a také zastaralé metody výuky, jež nerozvíjejí všechny aspekty jazykového vzdělávání. Ve školách průběžně došlo k navýšení vyučovacích hodin cizího jazyka na základě Národního plánu výuky cizích jazyků a zároveň je také řešeno zvýšení úrovně jazykového vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kraj v daném období podporoval školy finančními příspěvky na modernizaci a zkvalitňování služeb ICT. Zlepšila se vybavenost škol počítači a také rychlost internetového připojení je na většině škol dostačující. Od září roku 2007 jsou všechny střední školy zřizované Karlovarským krajem zapojeny do projektu „Školský portál“, který umožnil zvýšení informovanosti žáků a rodičů o výsledcích vzdělávání prostřednictvím internetového portálu Škola OnLine. Zároveň v rámci tohoto projektu bylo na školy rozděleno 100 ks notebooků v celkové hodnotě 1.591.300,- Kč.

4.4 Tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol a školských zařízení

Finanční podporou škol zapojených do evaluačních projektů kraj přispěl k vytváření systému vlastního hodnocení prováděného jednotlivými školami. Zejména zapojení do evaluačního systému Vektor, při němž dochází k testování žáků na počátku a konci vzdělávání, umožňuje školám pracovat s přidanou hodnotou konkrétní školy. Střední školy se zapojují i do dalších evaluačních projektů jako jsou Barvy života či Mapa školy a mnohých dalších, při nichž jsou získávány poznatky zejména v oblasti efektivity vyučování, atmosféry vztahů ve škole a v oblasti rizikových forem chování. Výsledky šetření jsou podkladem pro výkon manažerské činnosti ředitelů škol při rozhodování v záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání.

4.5 Zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků

Změny v počátečním i dalším vzdělávání kladou vysoké nároky na pedagogické pracovníky, zejména na učitele. Významně byl rozšířen prostor pro jejich vlastní iniciativu a tvořivost, ale zároveň je na ně kladena i větší zodpovědnost a zvýšené nároky na jejich práci. Učitelé se snaží vedle proměny tradiční role školy v žácích budovat základy a motivaci pro celoživotní učení. Jedním z hlavních problémů jsou trvající výhrady ze strany pedagogů k realizaci změn, ale i přes tyto výhrady začíná být stále větší počet těch učitelů, kteří se do jednotlivých etap reforem zapojují. S tím také přímo souvisí i adekvátní vytváření podmínek ze strany vedení škol, jejich zřizovatelů i státu. Kraj se snaží v každém roce finančně podpořit rekonstrukce školních budov

a tím přispět ke zlepšování pracovních podmínek pedagogů. Zároveň se podílí na obměně ICT, na kterou vydává každoročně cca 2 – 2,5 mil. Kč.

4.6 Podpora dalšího vzdělávání

Karlovarský kraj již od roku 2005 podporuje za účelem rozšíření nabídky a rozvoje dalšího zejména profesního vzdělávání účast středních škol v projektu UNIV - Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení, do kterého je zapojeno 11 středních škol zřizovaných krajem. Cílem projektu bylo vytvoření sítě škol, které jsou připraveny poskytovat různě zaměřené další vzdělávání. Tento dvouletý projekt byl ukončen v červnu 2008 a příspěvkové organizace v rámci něho vytvořily vzdělávací moduly pro dospělé. Všechny zúčastněné střední školy tento projekt úspěšně ukončily a v současné době realizují vzdělávání na základě vytvořených vzdělávacích modulů.

4.7 Zvýšení počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v kraji

Z analýzy současného stavu vyplývá přetrvávající nízký podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel kraje. Tento stav je mimo jiné důsledkem omezené nabídky terciárního vzdělávání v kraji, který vede k odchodu části mladé generace za studií mimo kraj, kde většinou také zůstávají. Jedním z možných řešení této situace je vytvořit podmínky pro vznik detašovaných pracovišť vysokých škol, přičemž jednou z priorit by se měly stát pedagogické fakulty, které by napomohly k zajištění kvalifikovaných učitelů zejména základních a středních škol, protože právě jejich absolventi jako potencionální studenti vysokých škol tvoří základ zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva kraje jako takové.

V Karlovarském kraji zahájilo ve školním roce 2007/2008 činnost detašované pracoviště Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze a byla zahájena jednání s některými dalšími vysokými školami.

4.8 Podpora základního uměleckého, jazykového a zájmového vzdělávání a aktivního využívání volného času

Vzhledem ke struktuře obyvatelstva Karlovarského kraje je naprosto nezbytné podporovat aktivity zaměřené na základní umělecké, jazykové a zájmové vzdělávání a aktivní využívání volného času dětí a mládeže. Tento záměr lze realizovat jen za výrazné podpory organizace soutěží, přehlídek a olympiád dětí a mládeže.

Soutěže typu A a B vyhlašované MŠMT jsou jím také financovány, a to ve výši cca 800 tis. Kč. Karlovarský kraj vyčlenil ze svého rozpočtu cca 400 tis. Kč na další soutěže, které vyhlašuje. V říjnu 2008 se uskutečnilo již čtvrté slavnostní vyhlášení nejlepších žáků, kteří se umístili na předních místech v ústředních kolech soutěží a přehlídek, medailistů z olympiády dětí a mládeže a nejúspěšnějších škol Karlovarského kraje v této oblasti ve školním roce 2007/2008.

Pozornost je věnována také oblasti poskytování informací o nabídce volnočasových aktivit a aktuálních výsledcích soutěží a přehlídek, které lze získat zejména na webových stránkách kraje, v Kulturním a sportovním kalendáři Karlovarského kraje, v ročním přehledu Významné kulturní a sportovní akce Karlovarského kraje, v měsíčníku Krajské listy apod.

Karlovarský kraj podporuje také činnost nestátních neziskových organizací pracujících s dětmi a mládeží do 26 let, a to formou příspěvků. V roce 2008 bylo z 55 žádostí od 32 subjektů,

schváleno 25 žádostí od 22 subjektů a rozděleno celkem 400 tis. Kč. Dále pak podpořil částkou 109.500,- Kč činnost informačního centra při Krajské radě dětí a mládeže Karlovarska.

Podrobnější informace o plnění úkolů v rámci podpory základního uměleckého, jazykové a zájmového vzdělávání a aktivního využívání volného času jsou zahrnuty v příslušných kapitolách této výroční zprávy

5 Plnění dalších úkolů

5.1 Primární prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže je koordinována MŠMT, které vydává strategické dokumenty v oblasti prevence, a probíhá v souladu s Národním programem vzdělávání, Akčním plánem EU boje proti drogám, usneseními vlády o Národní strategii protidrogové politiky k Dlouhodobému programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR a Strategii prevence kriminality.

Základním nástrojem prevence sociálně patologických jevů ve školách a školských zařízeních je minimální preventivní program, jenž vychází z metodického pokynu MŠMT č.j. 20 006/2007-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních a ze strategických dokumentů, které se zabývají preventivními aktivitami a řešením výskytu sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, na pestrosti forem preventivní práce s žáky, na zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků. Minimální preventivní program školy je zpracováván vždy na jeden školní rok, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy. Preventivní programy se stále více stávají součástí vyučování i mimoškolních aktivit. Zřetelný posun se jeví v pohledu ostatních pedagogických pracovníků na význam primární prevence ve škole. Nadále je nutné systematicky pracovat na podpoře práce školních metodiků prevence a vytváření týmové spolupráce při realizaci preventivních aktivit.

V rámci Programu na podporu aktivit v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství na rok 2008 uvolnilo MŠMT neinvestiční dotaci ze státního rozpočtu pro Karlovarský kraj ve výši 436 tis. Kč a kraj podpořil tento program příspěvkem ve výši téměř 282 tis. Kč.

Tabulka č. 36: Program na podporu aktivit v oblasti prevence společensky nežádoucích jevů u dětí a mládeže - projekty schválené k realizaci v roce 2008

Právní osoba	Název projektu	Zřizovatel	UZ	Financování z dotace MŠMT v Kč	Financování z rozpočtu KK v Kč
Pedagogicko-psychologická poradna Sokolov	Komunikace pro každý den	Kraj	33122	-	13.680
	Anorexie a bulimie	Kraj	33122	-	7.000

Pedagogicko-psychologická poradna Cheb	Školní nekážeň a řešení záškoláctví	Kraj	33122	-	12.000
Středná průmyslová škola keramická a sklářská Karlovy Vary	Návštěva K-Centra	kraj	33163	-	4.000
Základní škola Kynšperk nad Ohří	Společně ke zdravému životnímu stylu	obec	33122	32.000	-
	Týden bez konfliktů	obec	33122	42.000	-
Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně	Optimální školní klima	kraj	33163	30.000	40.000
Základní škola praktická Bočov	Vzdělávání pedagogů MŠ a 1. stupně ZŠ	obec	33163	17.000	-
Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	Úspěšná sborovna	kraj	33163	9.500	-
Základní škola Rotava	Škola bez drog a násilí	obec	33163	22.600	-
	Naše třída kohezní výjezd	obec	33163	40.000	-
Střední škola živnostenská Sokolov	Seznamte se prosím	kraj	33122	71.000	41.000
Domov mládeže a školní jídelna Mariánské Lázně	Vytváření koheze jako prostředek optimalizace...	kraj	33122	-	36.900
	Zájezd do psychiatrické léčebny	kraj	33163	-	6.900
	Kooperace na úrovni regionů, podpora ZŽS	kraj	33122	-	14.040
Základní škola praktická a základní škola speciální Chodov	Intenzivní kohezní výjezd 7. a 8. tříd ZŠPS Chodov	obec	33163	35.000	-
Základní škola a Základní umělecká škola Karlovy Vary	Adaptační výjezd třídy 6. B	obec	33122	23.000	-

První české gymnázium v Karlových Varech	Adaptační kurzy pro první ročníky gymnázia	kraj	33122	-	90.000
Gymnázium a obchodní akademie Chodov	Kohezní víkendový pobyt žáků nižšího stupně gymnázia	kraj	33163	30.900	16.100
Základní škola Sokolov, Běžecká 2055	Třídnické hodiny trochu jinak	obec	33163	30.000	-
	Jak na šikanu	obec	33122	29.000	-
Základní škola Nejdek	Kohezní výjezd pro žáky 6. roč.	obec	33122	21.000	
	Návštěva K-Centra	obec	33163	3.000	
Celkem				436.000	281.620
Oblast protidrogové politiky (UZ 33163)				218.000	67.000
Oblast sociální prevence a prevence kriminality (UZ 33122)				218.000	214.620

5.2 Environmentální a multikulturní výchova

Environmentální výchova se od školního roku 2007/2008 stala povinnou součástí školních vzdělávacích programů. Školám je doporučeno využívat Metodického pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k environmentálnímu vzdělávání, ustavit ve škole funkci školního koordinátora, umožnit mu absolvovat specializační kurz a rovněž proškolení ostatní pedagogické pracovníky. Všem školám je doporučeno využívat nabízené projekty nestátních neziskových organizací a společností orientovaných na pomoc školám v této oblasti.

Problémy soužití lidí z různých etnických, rasových a kulturních skupin jsou aktuální a velmi naléhavé. Proto se stávají i součástí školního vzdělávání v podobě multikulturní výchovy. Multikulturní výchova vede žáky k tomu, aby si osvojovali tzv. interkulturní kompetence, tedy takové znalosti a postoje, které by v nich vypěstovaly chápání kulturních specifit příslušníků jiných etnických, náboženských a rasových skupin a tolerantní postoje k těmto odlišnostem. Jelikož se multikulturní výchova dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou, měla by škola vytvořit takové prostředí, ve kterém se budou všichni cítit rovnoprávně a které bude přispívat nejen k vzájemnému poznávání jednotlivých skupin, ale i ke vzájemné toleranci a odstraňování nepřátelství a předsudků.

Multikulturní výchova je povinně zařazena jako průřezové téma ve školních vzdělávacích programech. Obdobně je tomu v případě osobnostní a sociální výchovy, mediální výchovy a v dalších oblastech.

5.3 Soutěže

V Karlovarském kraji se organizují a financují soutěže a přehlídky vyhlášené MŠMT pro žáky škol a školských zařízení. V následujících tabulkách jsou shrnuty úspěchy v různých soutěžích, které probíhaly ve školním roce 2007/2008.

Tabulka č. 37: Úspěchy v soutěžích světového finále - předmětové soutěže

Jméno	Škola	Druh olympiády	Umístění
Lukáš Ledvina	PČG v K. Varech	Fyzikální olympiáda	stříbrné pásmo
Truong An Nguyen	Gymnázium Cheb	Astronomická olympiáda	bez umístění

Tabulka č. 38: Úspěchy v ústředních kolech soutěží MŠMT – předmětové soutěže

Škola	1. místo	2. místo	3. místo
G a OA Mar.Lázně		SCJ-němčina-III	
PČG v K. Varech		SCJ-francouzština-B1	
Gymnázium Sokolov			OČJ-II
Gymnázium Cheb			OČJ-II
OA, VOŠ CR a JŠ KV			SOŠ-zdravotnictví
ISS Cheb			CMS-V
PČG v K. Varech			SCJ-němčina-IIB

Tabulka č. 39: Úspěchy v ústředních kolech soutěží MŠMT – sportovní soutěže

	1. místo	2. místo	3. místo
KK	-	-	-

Tabulka č. 40: Úspěchy v ústředních kolech soutěží MŠMT – umělecké soutěže základních škol, osmiletých gymnázií a středních škol

Škola	Ocenění
SOŠP, G a VOŠ K. Vary	Pedagogická poema – umělecký přednes poezie – hlavní cena
Gymnázium Ostrov	Wolkerův Prostějov – čestné uznání

Tabulka č. 41: Úspěchy v ústředních kolech soutěží MŠMT – umělecké soutěže základních uměleckých škol

Škola	Umístění - ocenění
ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary	Skladatelská soutěž II - 1. místo
ZUŠ Bečov nad Teplou	Skladatelská soutěž I - 2. místo
ZUŠ Františkovy Lázně	Hra na klavír 0 - 2. místo
ZUŠ Antonína Dvořáka Karlovy Vary	Hra na klavír 0 - 3. místo
ZUŠ Sokolov	Hra na violoncello I - 3. místo
ZUŠ Františkovy Lázně	Hra na kontrabas I - 3. místo
ZUŠ Luby	Hra na kytaru I - 2. místo
ZUŠ Františkovy Lázně	Hra na kytaru-duo I - 2. místo
ZUŠ Ostrov	Hra na akordeon I - 2. místo
ZUŠ Kraslice	Hra na akordeon II - 3. místo
ZUŠ JJ Cheb	Hra na akordeon IV - 2. místo
ZUŠ F. Chopina M. Lázně	Komorní hra na akordeon II - 2. místo

Tabulka č. 42: *Umístění škol ve školních soutěžích*

Škola	1. místo	2. místo	3. místo
ZUŠ Františkovy Lázně	Kategorie ZUŠ		
ZUŠ Antonína Dvořáka Karlovy Vary		Kategorie ZUŠ	
ZŠ a ZUŠ Karlovy Vary			Kategorie ZUŠ
Gymnázium Cheb	Kategorie ZŠ a OG		
PČG v Karlových Varech		Kategorie ZŠ a OG	
ZŠ Sokolov, Rokycanova			Kategorie ZŠ a OG
ISŠTE Sokolov	Kategorie SŠ bez gymnázií		
SPŠ Ostrov		Kategorie SŠ bez gymnázií	
Hotelová škola Mariánské Lázně			Kategorie SŠ bez gymnázií
Gymnázium Cheb	Kategorie SŠ		
Gymnázium Sokolov		Kategorie SŠ	
PČG v Karlových Varech			Kategorie SŠ

Tabulka č. 43: *Umístění škol ve školních soutěžích - předmětové*

Škola	1. místo	2. místo	3. místo
Gymnázium Cheb	Kategorie ZŠ a OG		
PČG v Karlových Varech		Kategorie ZŠ a OG	
ZŠ Sokolov, Rokycanova			Kategorie ZŠ a OG
PČG v Karlových Varech	Kategorie SŠ		
Gymnázium Cheb		Kategorie SŠ	
ISŠTE Sokolov			Kategorie SŠ

Tabulka č. 44: *Umístění škol ve školních soutěžích - sportovní*

Škola	1. místo	2. místo	3. místo
ZŠ Sokolov, Boženy Němcové	Kategorie ZŠ a OG		
ZŠ Karlovy Vary, Krušnohorská		Kategorie ZŠ a OG	
Gymnázium a SOŠ Aš			Kategorie ZŠ a OG

Gymnázium Sokolov	Kategorie SŠ		
SPŠ Ostrov		Kategorie SŠ	
SOŠ pedagogická, G a VOŠ Karlovy Vary			Kategorie SŠ

Tabulka č. 45: Přehled účasti škol a žáků v předmětových MŠMT

Název soutěže	Druh školy	Okresní kola		Krajská kola		Ústřední kola		Celkem	
		počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků
MO	ZŠ	45	274	4	7	nevyhlášeno		49	281
	SŠ	nevyhlášeno		6	35	1	1	7	36
FO	ZŠ	17	82	7	14	nevyhlášeno		24	96
	SŠ	nevyhlášeno		6	10	1	1	7	11
CHO	ZŠ	20	53	9	12	nevyhlášeno		29	65
	SŠ	nevyhlášeno		6	24	1	1	7	25
BiO	ZŠ	35	155	11	18	nevyhlášeno		46	173
	SŠ	nevyhlášeno		7	35	1	2	8	37
SCJ-N	ZŠ	35	75	15	24	3	3	53	102
	SŠ	12	24	7	13	2	2	21	39
SCJ-A	ZŠ	32	92	13	17	2	2	47	111
	SŠ	15	33	7	10	1	1	23	44
SCJ-F	ZŠ	nevyhlášeno		2	3	1	1	3	4
	SŠ	nevyhlášeno		4	9	2	2	6	11
SCJ-R	ZŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		-	-
	SŠ	nevyhlášeno		2	5	2	2	4	7
OČJ	ZŠ	55	108	8	8	2	2	65	118
	SŠ	14	33	5	8	2	2	21	43
DO	ZŠ	48	97	10	13	1	1	59	111
	SŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		-	-
ZO	ZŠ	32	136	14	18	3	3	49	157
	SŠ	8	20	5	6	1	1	14	27
SOČ	ZŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		---	---
	SŠ	nevyhlášeno		9	33	5	9	14	42
MK	ZŠ	59	4510	nevyhlášeno		nevyhlášeno		59	4510
	SŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		-	-
AO	ZŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		3	36	3	36
	SŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		1	1	1	1
PYT	ZŠ	33	156	nevyhlášeno		nevyhlášeno		33	156
	SŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		-	-
CMS	ZŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		nevyhlášeno		-	-
	SŠ	nevyhlášeno		nevyhlášeno		11	40	11	40

Tabulka č. 46: Přehled účasti škol a žáků ve sportovních soutěžích MŠMT

Název soutěže	Druh školy	Okresní kola		Krajská kola		Ústřední kola		Celkem	
		počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků	počet škol	počet žáků
A4	ZŠ	44	440	9	60	2	10	55	510
MF	ZŠ	47	470	6	60	1	10	54	540
plavání	ZŠ	22	132	9	72	2	12	33	216
florbal	ZŠ	59	1358	10	168	2	28	71	1554
basketbal	ZŠ	51	984	11	144	2	24	64	1152
PR	ZŠ	56	2316	11	180	0	0	67	2496
Corny	SŠ	24	468	8	144	2	20	34	632
přesp.běh	SŠ	16	162	9	72	2	12	27	246
st.tenis	SŠ	20	148	9	48	2	8	31	204
volejbal	SŠ	24	516	9	144	2	24	35	684

Vysvětlivky:

MO	Matematická olympiáda	FO	Fyzikální olympiáda
CHO	Chemická olympiáda	BiO	Biologická olympiáda
SCJ-N	Soutěž cizích jazyků-němčina	OČJ	Olympiáda český jazyk
SCJ-A	Soutěž cizích jazyků-angličtina	DO	Dějepisná olympiáda
SCJ-F	Soutěž cizích jazyků-francouzština	ZO	Zeměpisná olympiáda
SCJ-R	Soutěž cizích jazyků-ruština	PYT	Pythagoriáda
SOČ	Středoškolská odborná činnost	MK	Matematický klokan
AO	Astronomická olympiáda	CMS	Cel.matematická soutěž
PS	Předmětové soutěže	SS	Sportovní soutěže
SAP	Středoškolský atletický pohár Corny	A4	Atletický čtyřboj
PR	Pohár rozhlasu	MF	Minifotbal

Hry III. zimní Olympiády dětí a mládeže ČR 2008

Letní a zimní olympiády dětí a mládeže jsou projektem Českého olympijského výboru a vznikl v roce 2003. Karlovarský kraj se těchto akcí pravidelně zúčastňuje, přičemž o účast je mezi mladými sportovci a jejich trenéry mimořádný zájem.

Hry III. zimní olympiády dětí a mládeže ČR 2008 proběhly ve dnech 27. 1. – 1. 2. 2008 ve Zlínském kraji. Reprezentace Karlovarského kraje se v celkovém bodování umístila na 9. místě se ziskem 80 bodů a 12 medailí.

Tabulka č.47: Medailové úspěchy na Hrách III. Zimní olympiády dětí a mládeže ČR 2008 dle sportovních odvětví

Sportovní odvětví	1. místo	2. místo	3. místo
Hokej			1
Rychlobruslení		2	
Klasické lyžování	1	1	1
Biatlon			1
Snowboard	1	1	
Alpské lyžování			2
Folklórní soutěž			1
Celkem	2	4	6

5.4 Účast škol a školských zařízení v projektech

Rozvojový program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků základních škol s ročníky pouze I. stupně“ v roce 2007

V rámci tohoto rozvojového programu byl zpracován projekt „O krok dál“, na který Karlovarský kraj obdržel dotaci v celkové výši 201 tis. Kč. Příspěvkové organizace zřizované obcemi čerpaly poskytnutou dotaci ve školním roce 2007/2008 ze 78 %, vratka za nevyčerpané finanční prostředky činila 43.962 Kč. V rámci projektu bylo realizováno 7 seminářů (z toho jeden dvoudenní) s celkovým počtem 58 vyučovacích jednotek, do vzdělávání bylo zapojeno 21 pedagogů z 15 škol.

Tabulka č. 48: Čerpání dotace jednotlivými příspěvkovými organizacemi v roce 2007 v Kč

Příspěvková organizace	Dotace	Čerpáno	Vratka	% čerpání
ZŠ Lipová	10.000	8.082	1.918	81
ZŠ Horní Blatná	15.000	14.079	921	94
ZŠ a MŠ Štědrá	11.000	7.840	3.160	71
ZŠ Libá	11.000	10.800	200	98
ZŠ Vintířov	20.000	18.213	1.787	91
ZŠ Svatava	6.000	5.400	600	90
ZŠ Kolová	6.000	6.000	0	100
ZŠ a MŠ Stará Voda	11.000	8.949	2.051	81
ZŠ a MŠ Drmoul	16.000	11.589	4.411	72
ZŠ a MŠ Božičany	20.000	12.730	7.270	64
ZŠ Chyšce	20.000	10.800	9.200	54
ZŠ a MŠ Libavské Údolí	14.000	8.479	5.521	61
ZŠ a MŠ Tři Sekery	11.000	5.937	5.063	54
1. soukromá ZŠ Karlovy Vary	20.000	20.000	0	100
ZŠ Merklín	10.000	8.140	1.860	81
Celkem	201.000	157.038	43.962	78

Karlovarský kraj se snaží v rámci zkvalitnění a modernizace vzdělávání podporovat a vytvářet organizačně technické podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vedoucí k rozvoji profesních kompetencí potřebných pro tvorbu školních vzdělávacích programů a k implementaci reformy školství do praxe. Kraj podporuje zejména zapojení škol do projektů či pilotního ověřování tvorby školních vzdělávacích programů.

Pedagogičtí pracovníci z vybraných škol se zúčastnili dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v následujících tematických oblastech:

- 1) Nové pojetí výuky na 1. stupni ZŠ – Proč ne jinak
- 2) Mezipředmětové vztahy v rámci výuky cizích jazyků
- 3) Modelové zpřítomnění vztahů ve třídě (škole) a konstelace
- 4) „Co bylo ve škole?“ „Dobrý“ ...
- 5) Málotřídní škola zblízka
- 6) Průřezová témata jako povinná součást ŠVP
- 7) RVP a vzdělávací oblast „Umění a kultura ve VV“ – ŠVP jako výzva

V Karlovarském kraji je celkem 24 základních škol s ročníky pouze 1. stupně. Z celkového počtu škol se přihlásilo do projektu 15 základních škol, což je 63 % účast. Realizátorem projektu bylo Pedagogické a vzdělávací centrum Karlovarského kraje, o.p.s.

Evaluační projekt Vektor

V souladu s jednou ze strategií dlouhodobého záměru přispěl kraj příspěvkovým organizacím vykonávajícím činnost středních škol na zapojení do evaluačního projektu Vektor.

Tabulka č. 49: *Přehled zúčastněných škol a poskytnutých příspěvků*

Příspěvková organizace	Celkem Kč
Integrovaná střední škola Cheb	7.408
Hotelová škola Mariánské Lázně	16.490
Gymnázium Cheb	48.679
Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary	12.390
Gymnázium Sokolov	12.390
První české gymnázium v Karlových Varech	16.490
Gymnázium a obchodní akademie Mariánské Lázně	16.490
Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov	20.620
Střední odborná škola stavební Karlovy Vary	3.605
Gymnázium Ostrov	15.888
Střední zemědělská škola Dalovice	4.703
Celkem	175.153

Účast škol v evropských projektech

Operační program Životní prostředí

Dne 3. 9. 2007 byla vyhlášena 1. výzva Ministerstva životního prostředí k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OP ŽP“). Ve stanoveném termínu podaly žádost o dotaci příspěvkové organizace Gymnázium Ostrov a Střední škola živnostenská Sokolov. Úspěšná byla pouze Střední škola živnostenská Sokolov se svým projektem „Zateplení budov Střední školy živnostenské Sokolov“ v celkové výši cca 36,5 mil. Kč, z toho dotace činí cca 29,7 mil. Kč. Realizace této stavební akce byla již zahájena a probíhá na budovách v ulicích K. H. Borovského a Komenského v Sokolově. Zároveň se do této 1. výzvy zapojily i ostatní školy Karlovarského kraje a celkem bylo úspěšných dalších 8 žádostí, které podávaly buď samy školy nebo jejich zřizovatelé. V okrese Sokolov byly úspěšné 3 žádosti, v okrese Cheb 4 a v okrese Karlovy Vary 1 žádost.

Do 3. výzvy v rámci OP ŽP, která byla vyhlášena 21. 12. 2007, podaly své žádosti další 4 příspěvkové organizace, a to Odborné učiliště Horní Slavkov, Integrovaná střední škola Cheb, Gymnázium Ostrov a Střední škola živnostenská Sokolov. Z nich byly vybrány k poskytnutí dotace projekty Střední školy živnostenské Sokolov v celkové výši cca 16,2 mil. Kč a Střední odborné školy pedagogické, gymnázia a vyšší odborné školy Karlovy Vary za cca 27 mil. Kč. Tyto projekty budou realizovány v letech 2009 a 2010. V této výzvě se zapojilo více škol zřizovaných krajem a obcemi. Celkem bylo z Karlovarského kraje podpořeno 18 žádostí škol či jejich zřizovatelů o dotaci, přičemž v okrese Sokolov to byly 4 úspěšné žádosti, v okrese Cheb a Karlovy Vary bylo shodně podpořeno 7 žádostí.

V rámci OP ŽP se žadatelé či jejich zřizovatelé musejí podílet na spolufinancování realizace akcí ve výši 10 % z celkových uznatelných nákladů.

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Dne 29. 4. 2008 byla vyhlášena 1. výzva zprostředkujícího subjektu pro předkládání žádostí o dotaci v rámci oblasti podpory 1.1, 1.2 a 1.3 v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (dále jen „OP VK“). V rámci oblasti podpory 1.1 bylo ve stanoveném termínu z celkového počtu 45 přijatých žádostí celkem 18 podáno příspěvkovými organizacemi vykonávajícími činnost středních škol a 9 žádostí bylo podáno základními školami Karlovarského kraje.

V rámci oblasti podpory 1.2 bylo podáno 6 žádostí základních škol kraje z počtu 8 žádostí a v oblasti podpory 1.3 byl podán pouze 1 projekt příspěvkovou organizací vykonávající činnost středních škol z celkového počtu 9 podaných žádostí.

Evropský projekt koordinovaného vzdělávání odborných učitelů

Střední průmyslová škola Ostrov je jednou ze 14 škol v ČR zapojených do „Evropského projektu koordinovaného vzdělávání odborných učitelů“, který byl realizován na základě smlouvy o spolupráci uzavřené mezi školou, Karlovarským krajem, obchodní společností Škoda Auto a.s. a obchodní společností Robert Bosch odbytová, s.r.o., pod záštitou MŠMT. V rámci projektu bylo vyškoleno 28 pedagogických pracovníků v 6 různých tématech, kteří následně proškolili dalších téměř 1200 pedagogických pracovníků škol v ostatních regionálních školách. Cílem projektu bylo na základě vzájemné spolupráce všech smluvních stran přispívat k dalšímu zvýšení kvalifikace pedagogických pracovníků odborných škol a k prohloubení jejich technických a odborných znalostí a dovedností, což by mělo vést zejména ke zkvalitnění teoretické i praktické výuky žáků těchto škol, ke zvýšení úrovně jejich odborného vzdělávání a v neposlední řadě k vytvoření předpokladů pro jejich snadnější uplatnění na trhu pracovních sil v automobilovém průmyslu. Tento projekt v roce 2008 skončil a uvedené firmy, navíc s účastí obchodní společnosti SCANIA CZECH REPUBLIC s.r.o., zažádaly o akreditaci „Evropského projektu koordinovaného vzdělávání pedagogických pracovníků II“, jenž by měl zabezpečit pokračování ve vzdělávání pedagogů v odborném školství působících v oborech vzdělávání s výučním listem a maturitní zkouškou, které mají vazbu na automobilový průmysl.

Projekt „IQ Auto“

V roce 2006 byla mezi Karlovarským krajem, Střední průmyslovou školou Ostrov a společností WITTE Nejdek, spol. s r. o. uzavřena smlouva o partnerské spolupráci v rámci projektu „IQ AUTO“. Jeho hlavním cílem je prosazování nových metod a forem výuky ve středním odborném školství s využitím praktických zkušeností členských firem Sdružení automobilového průmyslu za účelem dosažení co nejkvalitnější teoretické i praktické přípravy žáků a jejich snadnější uplatnění na trhu pracovních sil. Tento projekt bezprostředně vytvářel prostředí k realizaci reformy školství se záměrem inovovat ŠVP podle požadavků zaměstnavatelů. V rámci našeho kraje se do tohoto projektu zapojily 4 partnerské střední školy, a to Integrovaná střední škola Cheb, Integrovaná

škola technická a ekonomická Sokolov, Střední odborná škola a střední odborné učiliště Nejdek a Střední průmyslová škola Ostrov. Tento projekt byl ukončen v roce 2008 a již je připraven navazující projekt IQ Industry.

Systémové projekty

„PILOT S“ - Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů ve vybraných středních školách

Hlavním cílem projektu je ověřit fungování systému dvoustupňové tvorby kurikula ve středním odborném vzdělávání a příprava středních škol na projektování vzdělávání a na tvorbu vlastních modernizovaných školních vzdělávacích programů. Do projektu byla vybrána příspěvková organizace Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov, jež v rámci projektu vytvořila školní vzdělávací programy pro obory vzdělání 26-41-M/002 Elektrotechnika a 23-51-H/001 Zámečnick, které od 1. září 2006 ověřuje v praxi.

„PILOT G“ – Tvorba a ověřování pilotních školních vzdělávacích programů ve vybraných gymnáziích

Hlavním cílem projektu je ověřit fungování systému dvoustupňové tvorby kurikula v gymnaziálním vzdělávání a připravit gymnázia na projektování vzdělávání a na tvorbu vlastních modernizovaných školních vzdělávacích programů. Do tohoto projektu byla vybrána příspěvková organizace Gymnázium Cheb, která svůj školní vzdělávací program od 1. září 2006 ověřuje v praxi.

„UNIV“ – Uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení

Cílem tohoto dvouletého projektu ukončeného v červnu 2008 bylo vytvoření sítě škol, které budou připraveny poskytovat různě zaměřené další vzdělávání. Příspěvkové organizace vytvořily vzdělávací moduly, které budou sloužit k výuce dospělých v rámci celoživotního vzdělávání. Do tohoto projektu bylo zapojeno 11 příspěvkových organizací vykonávajících činnost středních škol zřizovaných Karlovarským krajem:

Střední odborná škola stavební Karlovy Vary,

Obchodní akademie, vyšší odborná škola cestovního ruchu a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Karlovy Vary,

Střední zdravotnická škola a vyšší odborná škola zdravotnická Karlovy Vary,

Střední odborná škola pedagogická, gymnázium a vyšší odborná škola Karlovy Vary,

Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice,

Střední průmyslová škola Ostrov,

Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov,

Gymnázium Sokolov,

Střední odborná škola Kynšperk nad Ohří,

Integrovaná střední škola Cheb,

Hotelová škola Mariánské Lázně.

Ostatní projekty

Na podzim roku 2007 pořádala příspěvková organizace Gymnázium Cheb XVI. ročník „Celostátní dějepisné soutěže“ pro žáky gymnázií z celé České republiky a také ze Slovenské republiky. Tato akce je svou rozsáhlostí největší v celé ČR. Na přípravě části otázek se podíleli také přední čeští historici.

Řada příspěvkových organizací byla zapojena do výměnných stáží žáků v rámci projektů Euregio Egrensis, Sokrates - Comenius, Leonardo. Integrovaná střední škola Cheb se úspěšně zapojila do projektu ENERSOL (environmentální oblast).

Ukončené projekty

V rámci 6. kola výzvy Společného regionálního operačního programu, priorita 3 Rozvoj lidských zdrojů v regionu, opatření 3.1 Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech realizovala v letech 2006 a 2007 příspěvková organizace Integrovaná střední škola technická a ekonomická Sokolov projekt s názvem „THOMAS - rekonstrukce a modernizace učeben a dílen elektrotechnických oborů Centra celoživotního vzdělávání“, na který poskytl Karlovarský kraj bezúročnou finanční půjčku ve výši 1.936 tis. Kč a příspěvek ve výši 675.920,- Kč. Realizace projektu byla ukončena koncem roku 2007. Cílem projektu byla rekonstrukce tří učeben a dílen odborného výcviku, které byly vybaveny měřicí technikou a kopírují tak nové trendy v elektrotechnice. Každá z učeben je zaměřena na jiné tématické celky výuky elektrotechniky. V rámci projektu vznikla také nová učebna měření motorů s novými měřicími pulty a zkušebními panely. Projekt počítal i s úpravou stávajícího vzhledu a vybavením odpovídajícím specifickým nábytkem (měřicí pulty s různými druhy regulovaného napětí). Takto vzniklé a vybavené odborné dílny a laboratoře budou sloužit jako další součást Centra celoživotního vzdělávání zřízeného při Integrované střední škole technické a ekonomické Sokolov. Prostory budou využívány jak pro zkvalitnění výuky žáků studijních i učebních oborů, tak i pro specifické druhy kurzů a další vzdělávání dospělých.

V průběhu roku 2007 a prvních čtyř měsíců roku 2008 proběhla na ISŠTE Sokolov „Realizace vzdělávacího kurzu pro projekt SOLARTEUR v oblasti využití obnovitelných zdrojů energie“. Předmětem zakázky bylo proškolení zájemců o oblast obnovitelných zdrojů energie, získání ucelených znalostí v daných perspektivních technologiích obnovitelných zdrojů energie a dovedení těchto zájemců, prvních v ČR, k úspěšnému absolvování závěrečných zkoušek a získání mezinárodního certifikátu SOLARTEUR®. Škola v rámci realizace zakázky dosáhla proškolení svých 5ti zaměstnanců v oblasti obnovitelných zdrojů energie a tito také úspěšně absolvovali závěrečné zkoušky. Vzdělávací kurz SOLARTEUR® se skládá z několika teoretických a praktických modulů. ISŠTE Sokolov pokryla svými učiteli výuku teoretických modulů a výuku praktických modulů byla nucena realizovat prostřednictvím Bildungsinstitut PSCHERER gGmbH - solární školy v Lengenfeldu (BIP), která je vybavena veškerým potřebným specifickým technickým zařízením a je nositelkou licence „SOLARTEUR®“.

V rámci 3. výzvy grantového schématu Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů pro opatření 3.1 Zkvalitňování vzdělávání ve školách a školských zařízeních byl schválen k realizaci projekt příspěvkové organizace Základní škola Jana Ámose Komenského, Karlovy Vary, Kollárova 19, s názvem „Vytvoření e-learningového portálu, rozvoj klíčových kompetencí žáků“ (finanční podpora 1.151.220,- Kč). Tento projekt byl již úspěšně ukončen.

V rámci 3. výzvy grantového schématu Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů pro opatření 3.3 Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání byl schválen k realizaci projekt příspěvkové organizace Střední zemědělská škola Dalovice s názvem „Implementace nového vzdělávacího programu dalšího profesního vzdělávání se zaměřením na péči o veřejnou zeleň a travnaté sportovní plochy“ (finanční podpora 2.326.589,- Kč). Realizace projektu byla zahájena v únoru 2007. Více než 40 účastníků projektu absolvovalo profesní vzdělávání v oblasti zahradních a krajinářských úprav, trávnickářství, moderních trendů v komunální technice využívané při údržbě městské zeleně a technice využívané při údržbě trávnickových ploch, sportovních trávníků a golfových greenů.

V rámci 1. výzvy grantového schématu Karlovarského kraje společného regionálního operačního programu 2005 – 2006 byl schválen k realizaci projekt příspěvkové organizace Střední odborná škola Kynšperk nad Ohří pod názvem „Zpět do života lépe profesně vybaven“ s celkovou finanční podporou ve výši 2.234.105,- Kč. Projekt, jehož realizace byla zahájena na začátku roku 2007, byl

zaměřen na zvyšování kvalifikace skupiny obyvatel nejvíce ohrožené sociální exkluzí (osoby vracející se z výkonu trestu) a jeho cílem je realizace rekvalifikačních kurzů v oborech kuchař, číšník, práce s PC a údržbář. Tento projekt byl úspěšně ukončen ve školním roce 2007/2008.

6 Pedagogičtí a ostatní pracovníci ve školství

6.1 Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Pro zpracování této části výroční zprávy byla již druhým rokem využita data o odborné kvalifikaci učitelů mateřských škol, základních škol, středních škol a vyšších odborných škol ze statistických výkazů o ředitelství škol R 13-01 a tudíž je již možno provést srovnání za toto období (Příloha č. 17).

Na základě sledování vývoje v kvalifikovaném zajištění vzdělávání dětí, žáků a studentů v jednotlivých druzích škol v našem kraji lze opakovaně konstatovat, že v této oblasti je vykazován dlouhodobě velice nepříznivý stav, který se nedaří nějakým způsobem zlepšit. Spokojeni můžeme být pouze u předškolního vzdělávání, kde v mateřských školách ve školním roce 2007/2008 působilo 90,31 % kvalifikovaných učitelů. Přesto je toto číslo ve srovnání s ostatními kraji třetí nejhorší v rámci ČR. Daleko horší je pak situace v ostatních druzích škol Karlovarského kraje. V základních školách vyučuje pouze 64,92 % kvalifikovaných učitelů, což je o 19,35 % méně než představuje celorepublikový průměr. Stejně nepříznivý stav je v kvalifikovaném obsazení výuky ve středních školách, kterou zajišťuje 65,66 % kvalifikovaných učitelů, ve vyšších odborných školách je kvalifikovanost učitelských sborů 72,66 %. V obou druzích škol se na tomto stavu podílejí 76,87 % učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů, 57,29 % učitelé odborných předmětů a 46,91 % učitelé praktického vyučování a učitelé odborného výcviku. U posledně jmenovaných kategorií pedagogů středních škol je problém mnohdy v tom, že se jedná o zkušené odborníky z praxe, kteří musejí být posuzováni jako nekvalifikovaní, protože vedle svého odborného vzdělání neabsolvovali studium pedagogických věd (často se jedná o externí pracovníky, kteří učí pouze na malé pracovní úvazky – např. zdravotnické obory lékaři, další specializované obory psychologové, inženýři apod.). Přesto u této skupiny učitelů došlo v porovnání s předcházejícím školním rokem ke zlepšení kvalifikovanosti o 5 %, a to zejména díky aktivitě Národního institutu dalšího vzdělávání v Karlových Varech, který ve spolupráci s pedagogickými fakultami organizuje v rámci celoživotního vzdělávání kurzy doplňujícího pedagogického studia.

V posledních letech se také příliš nemění struktura chybějících aprobací, dokonce se dá v komplexu konstatovat, že ve školách již chybí učitelé téměř všech oborů a aprobací, zejména však cizích jazyků, anglického, ale i německého, informatiky, odborných předmětů, fyziky, matematiky, chemie, českého jazyka, zeměpisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy, přírodopisu, ale i dalších předmětů. Naprostý nedostatek je učitelů s odbornou kvalifikací pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – speciálních pedagogů.

Tento konstatovaný dlouhodobě nepříznivý stav v zajištění kvalifikované výuky ve školách v Karlovarském kraji je ovlivněn zejména absencí vysoké školy s pedagogickým zaměřením v našem regionu, omezenou nabídkou pedagogických fakult studia v kombinované nebo distanční formě, která by umožňovala doplnění si odborné kvalifikace stávajícím nekvalifikovaným učitelům, stále ještě nízkým finančním ohodnocením učitelského povolání a naopak jeho snižující se prestiží avšak zvyšující se náročností. Dalším nepříznivým vlivem je sociální skladba obyvatelstva v našem regionu a jeho vzdělanostní struktura, fungování trhu práce, který

absolventům pedagogických fakult nabízí mnohdy daleko výhodnější uplatnění než ve školství. Velkým problémem je také nepříznivá věková struktura pedagogických sborů.

V této souvislosti se jeví jako neoptimální stav absence krajského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, které by mělo sehrát důležitou roli v metodické pomoci v oblasti výuky jednotlivých předmětů či dalších pro výuku důležitých oblastí s vazbou na systémové řešení dalšího vzdělávání pedagogů.

6.2 Pedagogičtí a ostatní pracovníci a jejich odměňování

Přehledy o počtech pedagogických a provozních pracovníků odměňovaných ze státního rozpočtu podle zřizovatelů a jednotlivých druhů škol a školských zařízení a informace o jejich odměňování jsou obsahem příloh č. 1 – 16. Pokud se týká průměrných platů ve všech oblastech školství, došlo v meziročním srovnání k jejich nárůstu.

Tabulka č. 50: *Vývoj nárůstu průměrných platů ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi*

Školy a školská zařízení	Průměrný měsíční plat r. 2006	Průměrný měsíční plat r. 2007	Meziroční nárůst absolutně	Index
MŠ	16.351	17.183	+ 832	105,09
ZŠ	19.999	21.088	+ 1.089	105,45
MŠ, ZŠ, SŠ pro ŽSVP	23.369	24.809	+ 1.440	106,16
ŠD, ŠK	16.698	17.632	+ 934	105,59
ŠJ	11.317	11.998	+ 681	106,02
ZUŠ, DDM	21.418	22.676	+ 1.258	105,87
Celkem	18.307	19.336	+ 1.029	105,62

Tabulka č. 51: *Vývoj nárůstu průměrných platů ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem*

Školy a školská zařízení	Průměrný měsíční plat r. 2006	Průměrný měsíční plat r. 2007	Meziroční nárůst absolutně	Index
SOU, SPV	20.556	21.696	+ 1.140	105,55
G	22.906	24.371	+ 1.465	106,40
SŠ, VOŠ	21.860	23.436	+ 1.576	107,21
MŠ, ZŠ, SŠ pro ŽSVP	23.148	23.674	+ 526	102,27

ŠD, ŠK	20.678	19.501	- 1.177	94,31
ŠJ	11.481	12.189	+ 708	106,17
DD	18.598	20.128	+ 1.530	108,23
ZUŠ, DDM	17.520	18.411	+ 891	105,09
Celkem	19.194	21.958	+ 2.764	114,40

6.3 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Karlovarský kraj jako jediný z krajů nezřizuje žádnou organizaci pro zajištění dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, proto školy a školská zařízení využívají nabídky jiných veřejných i soukromých vzdělávacích institucí v kraji i mimo něj. V našem kraji jsou to zejména Národní institut dalšího vzdělávání – krajské pracoviště Karlovy Vary a Pedagogické a vzdělávací centrum Karlovarského kraje, o.p.s.

Národní institut dalšího vzdělávání se ve školním roce 2007/2008 zaměřil zejména na následující vzdělávací aktivity.

Národní projekty z prostředků Evropského sociálního fondu realizované Národním institutem dalšího vzdělávání

Národní projekt Koordinátor

Projekt byl realizován od května 2005 do listopadu 2007 a jeho cílem bylo pomoci základním školám při tvorbě vlastních školních vzdělávacích programů, a to formou akcí na zakázku, konzultací a workshopů.

Národní projekt Brána jazyků

Tento jazykově vzdělávací program byl zaměřen na zvýšení úrovně znalostí cizího jazyka a na metodickou vybavenost učitele při jeho výuce. Byl ukončen v prosinci 2007 a úspěšně ho absolvovalo 171 učitelů anglického a německého jazyka z 215 přihlášených.

Národní projekt Úspěšný ředitel

Projekt, jehož obsahovou úroveň sledovalo MŠMT, byl zaměřen na rozvoj lidských zdrojů v oblasti managementu škol a školských zařízení, a to v rámci celoživotního vzdělávání organizovaného jako základní (Funkční studium I - FSI), profesionalizační (Funkční studium II - FSII) a funkční průběžné další vzdělávání (FPDV). V roce 2008 proběhla v rámci projektu aktualizace FSI, kterou do konce června ve FSI absolvovalo 51 vedoucích pracovníků škol a školských zařízení z Karlovarského kraje a dalších 102 se zúčastnilo FPDV.

Jiné aktivity v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Studium pro ředitele škol a školských zařízení (Funkční studium I)

Zaměřením odpovídá projektu Úspěšný ředitel a ve školním roce 2007/2008 ho absolvovalo 27 pedagogů.

Klíč k jazykům a jazyky hrou

Klíč k jazykům navázal na kurz Meja, určený především učitelům vyučujícím na prvním stupni ZŠ. Kurz Jazyky hrou byl určen pro učitele MŠ a 1. ročníků ZŠ.

Studium pedagogiky

Tento druh studia je určen pedagogům, kterým chybí pedagogicko-psychologická odbornost (učitelé odborných předmětů, praktického vyučování a odborného výcviku středních škol, učitelé uměleckých odborných předmětů, učitelé jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky) a ve školním roce 2007/2008 ho absolvovalo 60 pedagogů ve 2 studijních skupinách.

Koordinátor školního vzdělávacího programu

Jedná se o studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů v oblasti specializovaných činností a v měsíci dubnu 2008 ho ukončilo 21 pedagogů.

Studium vychovatelství, studium speciální pedagogiky

Tyto druhy studia byly organizovány v rámci celoživotního vzdělávání ve spolupráci s pedagogickou fakultou Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Ve školním roce 2007/2008 zahájilo 36 pedagogů studium vychovatelství a 28 pedagogů ukončilo studium speciální pedagogiky.

Kromě uvedených programů a projektů organizoval Národní institut dalšího vzdělávání v rámci průběžného vzdělávání pedagogických pracovníků řadu dalších vzdělávacích akcí zaměřených na uplatňování kurikulární reformy v oblasti předškolního, základního i středního vzdělávání orientovaných zejména na programy doplňující RVP a ŠVP, na vzdělávání pro řídicí pracovníky škol a školských zařízení, na prevenci sociálně patologických jevů, otázky multikultury, dále semináře pro oblast základního uměleckého školství zaměřené na nové metody a formy práce ve výuce, apod. Některé akce byly pořádány ve spolupráci s krajským úřadem, např. proškolení předsedů komisí maturitních a závěrečných zkoušek, akce zaměřené na asertivní přístup a možnosti zvládání stresových situací v pedagogické práci atd.

Významné místo v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v kraji zaujímá i Pedagogické a vzdělávací centrum Karlovarského kraje, o.p.s., které v průběhu školního roku uspořádalo celkem 160 vzdělávacích akcí včetně 3 odborných exkurzí s celkovým počtem 2650 účastníků. Tyto byly zaměřeny zejména do oblasti řízení, pedagogiky, psychologie, speciální pedagogiky, předškolní výchovy, základního i středního školství (český jazyk a literatura, matematika, fyzika, přírodovědné obory, společenskovední obory, estetickovědní obory). Pozornost byla věnována také specializovaným akcím vztahujícím se k uplatňování rámcových vzdělávacích programů a tvorbě ŠVP.

7 Financování škol a školských zařízení

Rozhodující část výdajů ve školství tzv. „přímé výdaje“ je poskytována v souladu se školským zákonem z prostředků státního rozpočtu. V roce 2007 bylo v Karlovarském kraji rozděleno příspěvkovým organizacím vykonávajícím činnost škol a školských zařízení celkem 2.242.220.243,- Kč, z toho prostředky spolufinancované z fondů Evropské unie činily 7.839.162,- Kč. Příspěvkovým organizacím zřizovaným obcemi bylo přiděleno celkem 1.363.640.289,- Kč, organizacím zřizovaným krajem celkem 812.420.758,- Kč, právníckým osobám zřizovaným soukromými subjekty celkem 66.159.196,- Kč.

Tabulka č. 52: Údaje o přidělených částkách podle jednotlivých účelových znaků

Účelový znak	Charakteristika	Objem v Kč
33 001	Program podpory environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	328.373
33 122	Program sociální prevence a prevence kriminality	203.000
33 155	Dotace pro soukromé školy	65.776.296
33 155	Dotace pro asistenty pedagoga pro žáky se zdravot. znevýhodněním – soukromé školy	135.720
33 155	Další vzdělávání pracovníků v souvislosti se zavedením nové maturitní zkoušky	22.876
33 160	Podpora romských žáků středních škol	31.416
33 163	Projekty ostatní protidrogové politiky – prevence patologických jevů	81.500
33 166	Soutěže vyhlašované MŠMT	822.000
33 210	Program podpory výuky máločetných jazyků	205.300
33 245	Program na pokrytí konektivity škol v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání	2.046.000
33 353	Přímé náklady na vzdělání + podpora zvýšeného počtu hodin v gymnáziích	2.160.093.600
33 353	Dotace pro asistenty pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním	2.708.472
33 353	Další vzdělávání pedagogických pracovníků pro školy s pouze I. stupněm	201.000
33 353	Základní vzdělávání dětí osob z EU	51.176
33 353	Další vzdělávání pedagogických pracovníků k nové maturitě	300.580
33 346	Kompenzační pomůcky pro zdravotně znevýhodněné žáky - neinvestice	540.680
33 421	Pilot G	375.192
33 439	Projekty spolufinancované z ESF	7.839.162
33 714	Kompenzační pomůcky pro zdravotně znevýhodněné žáky - investice	457.900
Celkový objem dotací z MŠMT		2.242.220.243

Přehled o hodnotách vyplácených prostředků v členění podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení nebo zřizovatele, průměrné výdaje na jedno dítě nebo žáka a dále přehledy o počtech pracovníků a platech hrazených ze státního rozpočtu jsou podrobně uvedeny v přílohách č. 1 až 16. Přitom přílohy č. 1 až 6 jsou sestaveny vždy za rok 2006 a 2007. Z tabulek je patrný nárůst výdajů, a to i přes značný pokles výkonů obecně. K nárůstům dochází jak absolutně, tak i v průměrných hodnotách na dítě, žáka nebo pracovníka.

Karlovarský kraj dále vynaložil na provozní příspěvky svých organizací ve školství částku 192.004.685,- Kč a na investičních příspěvcích vyplatil 66.488.709,- Kč. Mezi nejvýznamnější investiční akce patřilo dofinancování školního polesí Střední lesnické školy Žlutice (1,9 mil. Kč), rekonstrukce budovy Prvního českého gymnázia v Karlových Varech (cca 24,7 mil. Kč), II. etapa rekonstrukce výměňkové stanice Gymnázia v Sokolově (3,34 mil. Kč), rekonstrukce topného systému Hotelové školy v Mariánských Lázních (cca 1,46 mil. Kč), nákup turistického autobusu Integrované střední školy v Chebu (cca 4,2 mil. Kč), projekt revitalizace Centra celoživotního vzdělávání Integrované střední školy technické a ekonomické Sokolov (4,5 mil. Kč), projekt Centrum technického vzdělávání Střední průmyslové školy v Ostrově (cca 11,7 mil. Kč) a rekonstrukce školní jídelny a budovy Střední školy živnostenské v Sokolově (12,1 mil. Kč).

Závěr

Výroční zpráva shrnula důležité údaje regionálního školství za uplynulý školní rok podle jednotlivých dílčích oblastí. Významnou součástí výroční zprávy je sledování statistických dat o počtech dětí, žáků a studentů, neboť jejich změny výrazně ovlivňují výši finančních prostředků ze státního rozpočtu, které přicházejí do kraje.

Nejdůležitější úkoly, které jsou v následujícím období pro regionální školství klíčové, jsou zapracovány do Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Karlovarského kraje, který stanoví jednotlivé priority a strategické cíle včetně nastínění nástrojů, kterými jich bude dosahováno.

Vzhledem k objemu finančních prostředků, který je vyčleněn na financování resortu školství, je jednou z rozhodujících priorit pro období let 2007 – 2013 v co nejvyšší míře využít možností čerpání prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Pro školy a školská zařízení se nabízejí především aktivity v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který je administrován přímo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Další možností pro školy a školská zařízení je zapojení do Operačního programu Životní prostředí, kde získávají dotační prostředky na investice vedoucí ke snížení energetických ztrát budov škol, a to výměnou otvorových výplní, zateplením půd a obvodových plášťů budov a v neposlední řadě i instalací solárních panelů s následným ohřevem teplé užitkové vody a vytápěním budov.

Příležitostí k získání prostředků z Evropské unie je také zapojení škol do projektů v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, kde lze rovněž vhodně využít spolupráci s jednotlivými firmami, a to zejména u technických oborů vzdělání.

V rámci investičních akcí se školy mohou v příštích letech zapojit vedle výše zmíněného Operačního programu Životní prostředí i do Regionálního operačního programu NUTS II. Severozápad.

Seznam příloh:

- č. 1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované krajem v KČ
- č. 2 Výdaje na dítě, žáka, studenta ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem v KČ
- č. 3 Celkové výdaje na přímé výdaje ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v KČ
- č. 4 Výdaje na dítě, žáka, studenta na přímé výdaje ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v KČ
- č. 5 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizované soukromými subjekty v KČ
- č. 6 Výdaje na dítě, žáka, studenta ve školách a školských zařízeních zřizovaných soukromými subjekty v KČ
- č. 7 Přehled o pracovnících a platech hrazených ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2007
- č. 8 Přehled o pracovnících a platech hrazených ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem za rok 2007
- č. 9 Platové složky pedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2007
- č. 10 Platové složky pedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem za rok 2007
- č. 11 Platové složky nepedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi za rok 2007
- č. 12 Platové složky pedagogických pracovníků hrazené ze státního rozpočtu ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem za rok 2007
- č. 13 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi v KČ
- č. 14 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcemi podle okresů v KČ
- č. 15 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem v KČ
- č. 16 Vývoj průměrného platu ve školách a školských zařízeních zřizovaných krajem podle okresů v KČ
- č. 17 Přehled o odborné kvalifikaci učitelů – přepočtení pracovníci
- č. 18 Kvalifikovanost učitelů v ČR dle krajů ve školním roce 2007/2008
- č. 19 Kvalifikovanost učitelů MŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2007/2008
- č. 20 Kvalifikovanost učitelů ZŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2007/2008
- č. 21 Kvalifikovanost učitelů SŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2007/2008
- č. 22 Kvalifikovanost učitelů VOŠ v ČR dle krajů ve školním roce 2007/2008
- č. 23 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných Karlovarským krajem, ve kterých jsou vyučováni žáci
- č. 24 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných obcemi, ve kterých jsou vyučováni žáci
- č. 25 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných MŠMT, ve kterých jsou vyučováni žáci
- č. 26 Struktura oborů vzdělání středních škol zřizovaných soukromníkem, ve kterých jsou vyučováni žáci